БҮХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

ВКП(б)-гэй ОБЛАСТНОЙ БА ГОРОДСКОЙ КОМИТЕДҮҮДЭЙ, БУРЯТ-МОНГОЛОЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ОРГАН.

№ 221 (6150)
НОЯБРИИН 3
ПЯТНИЦА
1950 он

Сэн 20 мүнгэн.

Манай ороной арадуудай хани барисаанай ба алдар солын бата хэрэм—манай агуухэ советскэ Эхэ орон мандаха болтогой!

(Агуухэ Октябрьска социалистическэ революциин 33 жэлэй ойдо зорюулагдаһан, Бүхэсоюзна Коммунистическэ (большевигүүдэй) Партиин Центральна Комитедэй Уряануудһаа).

Малшадай эрилтэнүүдые эрхимээр хангаха

Колхозно ба совхозно ниитын малаг шэмэтэ малажалые хүгжөөхэ гурбан жэлэй түсэбые дүүргэхэ ба хэтүүлэн дүүргэхэ, арад зондоо продуктнуудые, промышленностьда түүхэй эд элбэгээр үгэхэ гээшэ социалистическэ Эхэ оронойнгоо хүсэ шадалые улам бэхижүүлхэ хэрэгтэ, дэлхэй дээрэ эб найрамдал хамгаалгын нангин хэрэгтэ сэгнэшэгүй ехэ оруулалта хэхэ гэһэн удхатай.

Парти ба советскэ правительствын табиһан шухалын шухала энэ зорилгые хэрэг ажал дээрэ бэелүүлхын түлөө манай республикын колхознигууд, МТС-үүдэй ба совхозуудай хүдэлмэрилэгшэд шэн зоригтойгоор тэмсэжэ байна. Энэ хэрэгтэ багабэшэ амжалтануудые туйлаһан колхозууд үсөөнбэшэ бии. Жэшээнь, Кяхтын аймагай колхозууд адуу мори, хони ба ухаа үсхэбэрилхэ жэлэйнгээ түсэбые дүүргэнхэй. Мүн Хориин ба бусад хэдэн аймагуудай олон колхозууд һайн амжалтануудые туйлаа.

Гэбэшье, малажалые хүгжөөхэ гурбан жэлэй түсэбые дүүргэхэ хэрэгтэ үшөөл ехэ дутуу дунданууд бии. Адуу малайнгаа тоо толгойе олошоруулха 1950 оной түсэбые республикын олонхи колхозууд дүүргээдүй.

Адуу малай тоо толгойе олошоруулга ба ашаг шэмыень дээшэлүүлгэ хадаа мүнөө жэлэй малай үбэлжэлгые колхознигууд болон зооветмэргэжэлтэдэй, колхозуудай ба хүдөө ажахын органуудай хүтэлбэрилэгшэдэй ямараар эмхидхэһэн ба үнгэргэһэнһөө дулдыдаха байна. Үбэл хадаа малшадай хүдэлмэридэ эгээн харюусалгатай үе гэжэ хэндэшье мэдээжэ. Энэ үетэй холбоотой бэрхэшээлнүүдые амжалтатайгаар дабахын түлөө һаалишад ба малшад, хонишод ба адуушад, малажал дээрэ ажаллажа байһан бүхы хүдэлмэрилэгшэд хамаг хүсэеэ, эрдэм мэргэжэлээ элсүүлхэ зорилготой. Тиимэдэ партийна, советскэ ба хүдөө ажахын органуудай зорилго хадаа колхознигуудые энэ шухала хэрэгтэ эмхидхэн зоригжуулха, эдэ бэрхэшээлнүүдые амжалтатайгаар дабажа гараха хэрэгтэнь тэдээндэ туһалха ябадал болоно. Колхозуудай правленинүүд ба партийна организацинууд, партиин айкомууд ба аймгүйсэдкомууд болбол үбэлэй үедэ малшадта хүдэлмэриин һайн услови байгуулха, тэдэнэй культурно-ажабайдалай эрилтэнүүдые эрхимээр хангахын түлөө бүхы хэмжээнүүдые абаха ёһотой.

Малажалай фермэнүүд ба малажалай холын газарнуудта үбһэ тэжээл хаһа болзортонь шэрэхэ, малнуудые дулаан байраар хангаха, үбэлэй бэлшээри дээрэ халхабшануудые хэхэ, малшадые дулаан байра ба хубсаһаар, түлеэ ба керосинаар хангаха гээшэ колхозуудай правленинүүдэй хойшолуулашагүй зорилго болоно.

Малай үбэлжэлгэдэ бэлэдхэхэ ба малшадта һайн услови байгуулха талаар Түнхэнэй аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ томодхогдоһон колхозой правлени нилээд ехэ хүдэлмэри хэһэн байна. Энэ колхоздо малай бүхы байранууд бүрин заһабаригдаһан, үхэрэй, хониной, моринной типовой шэнэ байранууд баригдаһан ба малнуудынь үбһэ тэжээлээр дүүрэн хангагдаһан байха юм. Малажал дээрэ хүдэлмэрилжэ байһан колхознигууд дулаан байраар хангагданхай. Малажалай олон точконууд радиотой болгогдоһон, һүнэй-товарна фермын улаан буланда шэнэ газетэнүүд, журналнууд, мүн уранһайханай литература хододоо байдаг. Колхозой парторганизациин секретарь нүхэр Гулдоновой хүтэлбэри доро агитаторнууд болбол колхознигуудай дунда агитационно-ниитын хүдэлмэри саг үргэлжэ ябуулна. Партийно-политическэ ба партийно-эмхидхэлэй хүдэлмэри эндэ һайнаар табигданхай. Тиимэ дээрэһээ тус колхозой гэшүүд малайнгаа үбэлжэлгые амжалта түгэсөөр үнгэргэхэнь лабтай.

Гэхэтэй хамта, Кударын аймагай Куйбышевай нэрэмжэтэ колхоз малайнгаа үбэлжэлгые һайнаар үнгэргэхын тула шухала условинуудые байгуулаагүй. Юуб гэхэдэ, тус колхоз тэжээл бэлэдхэлгын түсэбые арайхан хахадлаһан, тон ехэ талмайн һолоомо ба 100 гаран гектарай сабшагдаһан үбһэ хуряажа абангүй, саһан доро оруулаа. Тиихэдэ 200 хонидой, 150 үхэрэй 25 моридой байха байрануудые баряагүй. Тэрэшэлэн малажал дээрэ хүдэлмэрилэгшэдтэ анхарал багаар хандуулагдана, малшадай дунда ниитэ-политическэ хүдэлмэри һулаар ябуулагдана.

Манай партиин анхарал оролдолгын ашаар колхознигуудай политическэ ба культурна хэмжээн нилээд дээшэлээ. Тэрээнтэй хамта тэдэнэй эрилтэ дээшэлһэн байна. Колхознигууд хадаа һайн лекци шагнахые, политическэ, научна ба уранһайханай шэнэ шэнэ литература уншахые, шэнэ кинофильмнүүдые, уранһайханай самодеятельностиин зугаа наадануудые харахые, радио шагнахые хүсэнэ. Колхозуудай центрнүүдһээ холо газарта, малай үбэлжэлгэ дээрэ хүдэлмэрилжэ байһан колхознигуудай культурна эрилтые хангалга илангаяа һайнаар табигдаха ёһотой. Коммунистнууд, комсомолецууд ба агитаторнуудай хүдэлмэри эндэ угаа ехэ үүргэ ээлхэ байна. Тэдэнэр болбол өөһэдынгөө дүлэтэ большевистскэ үгөөр колхознигуудые ажалай баатаршалгануудта зоригжуулха, ямаршье бэрхэшээлнүүдые амжалта түгэсөөр дабаха ябадалда колхознигуудые эмхидхэн зоригжуулха ёһотой.

Малшадай дунда культурно-ниитын ба ойлгууламжын хүдэлмэри ябуулха хэрэгтэ нютагуудтахи партийна организацинуудай, культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаануудай ба хүдөөгэй интеллигенциин бүхы анхарал хандуулагдаха зэргэтэй. Фермэнүүдтэхи улаан булангуудые малшадай дурладаг газар болгохын тула тэдэнэй һайнаар хүдэлмэрилхэ ябадал хангаха шухала.

Манай орон дотор ажалшадай депутадуудай нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтануудта бэлэдхэлэй ехэхэн хүдэлмэри хаа хаанагүй ябуулагдажа байна. Советскэ хүнүүд иимэ түүхэтэ үдэрнүүдые ажалай шэнэ шэнэ амжалтануудаар угтадаг заншалтай.

Малай үбэлжэлгые амжалтатайгаар ябуулан һунгалтануудай үдэрые угтаха гээшэ бүхы колхознигуудай, нютагуудтахи бүхы партийна, советскэ ба хүдөө ажахын органуудай хүндэтэй ба харюусалгатай зорилго мүн.

Олон хүүгэдтэй эхэнүүдые шагналга

БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиум болбол СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй 1944 оной августын 18-най Указай үндэһөөр, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй нэрэһээ республикын аймагуудай олон хүүгэдтэй эхэнүүдые «Эхын алдар» гэжэ орденуудаар ба «Эхын медаль» гэжэ медальнуудаар шагнаба.

«Эхын алдар» гэжэ нэгэдэхи зэргын орденоор 6 хүн, «Эхын алдар» гэжэ хоёрдохи зэргын орденоор 7 хүн, «Эхын алдар» гэжэ гурбадахи зэргын орденоор 17 хүн, «Эхын медаль» гэжэ нэгэдэхи зэргын медаляар 38 хүн, «Эхын медаль» гэжэ хоёрдохи зэргын медаляар 67 хүн шагнагдаба.

Тэдэнэрэй дунда юһэн хүүгэдые түрэһэн ба хүмүүжүүлһэн Улан-Удэ городой Железнодорожно районой гэрэй эзэн эхэнэр Н. Д. Пузанова, Яруунын аймагай Поперечное тосхоной гэрэй эзэн эхэнэр А. А. Ларионова, найман хүүгэдые түрэһэн ба хүмүүжүүлһэн Яруунын аймагай Калининай нэрэмжэтэ колхозой колхозница А. А. Коновалова, долоон хүүгэдые түрэһэн ба хүмүүжүүлһэн Кяхтын аймагай Мурочи тосхоной гэрэй эзэн эхэнэр Д. Ц. Банзаракцаева, Түнхэнэй аймагай мелькомбинадай хүдэлмэрилэгшэ В. Г. Бобкова, табан үхибүүдые түрэһэн ба хүмүүжүүлһэн Мухаршэбэрэй аймагай Суулга тосхоной гэрэй эзэн эхэнэр В. О. Богомазова ба бусад бии.

МОСКВА, КРЕМЛЬ

ССР Союзай Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ нүхэр *И*осиф *В*иссарионович *СТАЛИНДА*

Молдавска ССР-эй колхознигууд, МТС-үүдэй, совхозуудай хүдэлмэрилэгшэд ба хүдөө ажахын мэргэжэлтэд Агуухэ Октябрьска социалистическэ революциин 33 жэлэй ойе нэрэтэй түрэтэйгөөр угтахын түлөө бүгэдэарадай социалистическэ мүрысөө дэлгэрүүлжэ, таряа ба кукуруза тушааха гүрэнэй түсэбые болзорһоонь урид дүүргэбэ гэжэ, хүндэтэ Иосиф Виссарионович, Танда элидхэнэбди. Кукуруза бэлэдхэхэ түсэб 100 процент дүүргэгдээ. Наран сэсэг, овощь, нооһо, каракуль ба буржагар нооһотой арһа, торгоной коконуудые ба брынзэ-сыр бэлэдхэхэ гүрэнэй түсэбүүд мүн лэ болзорһоо урид дүүргэгдэбэ.

Республикын колхозууд ба совхозууд таряа хуряалгаяа үнгэрэгшэ жэлнүүдэйхиһээ агротехническэ эрхим болзорнуудта, үлэмжэ эмхитэйгээр дүүргээд, намарай культурануудай тарилгые эрхим шанартайгаар түгэсхөөд, 1951 оной хабарай тарилгада хэрэгтэй хабарай культурануудай үрһэнүүдээр өөһэдыгөө бүрин хангаад, страховой ба фуражна фонднуудые хаа хаанагүй хааажа байна. Энэ жэлдэ колхознигууднай ажалта үдэрнүүдтээ үнгэрэгшэ жэлнүүдэйхиһээ нилээд ехэ таряа абана.

Колхознигуудай, МТС-үүдэй болон совхозуудай хүдэлмэрилэгшэдэй, хүдөө ажахын мэргэжэлтэдэй шэн зоригто ажалай ашаар, Советскэ правительствын ба ВКП(б)-гэй Центральна Комитедэй зүгһөө республикадамнай үзүүлһэн асари ехэ туһаламжын ашаар, колхозно байгуулалтые улам бэхижүүлхэ ба бадаруулха тухай нүхэр Сталин, Танай өөрынтнай саг үргэлжын анхарал оролдолгын ашаар эдэ амжалтанууд туйлагдаа.

Мүнөө партийна ба советскэ органуудай, колхозуудай, МТС-үүдэй болон совхозуудай хүсэлэлгэнүүдые хүдөө ажахын бүхы хүдэлмэри түргэнөөр түгэсхэн дүүргэлгэдэ, сахарна свёкло, соя ба хүдөө ажахын бусад продуктнуудые бэлэдхэхэ түсэбөө болзорһоонь урид дүүргэлгэдэ, 1951 оной хабарай тарилгын бүхы талмай дээрэ намарай пар хахалжа, ерэхэ жэлдэ үндэр ургаса абаха һайн нүхэсэл хангалгада зорюулагданхай.

Республикын колхозууд ба совхозууд ниитын малажал хүгжөөхэ гүрэнэй түсэб болзорһоонь урид дүүргэлгые хангахын тула мүнөө бүхы шухала юумэнүүдые хэжэ ба малай үбэлжэлгэ үнгэргэлгэдэ һайнаар бэлэдхэжэ байна.

Большевистскэ партиин хүтэлбэреэр, советскэ бүхы арадтайгаа хамта Молдавска ССР-эй ажалшад колхозно байгуулалтые улам бэхижүүлхын түлөө, манай Эхэ ороной хүсэ шадалые улам шангадхахын түлөө, манай орон дотор коммунизмын илалтын түлөө эсэшэ сусашагүйгөөр саашадаашье тэмсэхэ гэжэ, нүхэр Сталин, Таниие найдуулнабди.

Молдавиин КП(б)-гэй ЦК-гэй Секретарь Л. БРЕЖНЕВ.

Молдавска ССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Г. РУДЬ.

Бэлэдхэлэй Министерствын Молдавска ССР-тэхи Түлөөлэгшэ А. СЫЧ.

Молдавска ССР-эй хүдөө ажахын Министр Ф. КОВАЛЬ.

Советскэ арад ВКП(б)-гэй ЦК-гэй Уряануудые тон ехэ зоригжолтойгоор угтаба

Шэн габьяата ажалда зоригжуулна

ТАЛЛИН, октябриин 31. (ТАСС). Таллинска электромашина бүтээлгын «Вольта» заводой цехүүдтэ үсэгэлдэр агитаторнууд ерэбэ. Тэдэнэр ВКП(б)-гэй ЦК-гэй Уряануудтай газетэнүүдые асараа, манай Эхэ ороной ажалшадай үмэнэ партиин табиһан зорилгонууд тухай хүдэлмэришэдтэ хэлэжэ үгөө.

Завод дотор габшагай ажал ябажа байна. Куйбышевска ба Сталинградска гидроэлектростанцинуудта зорюулагдан хэгдэһэн электромоторнууд хабсаралгын цехһээ таһаралтагүйгөөр гаража харагдана. Гидротехническэ асари ехэ барилгануудые амжалтатайгаар бэелүүлхые ВКП(б)-гэй ЦК-гэй уряалһан Уряада харюу болгон, энэ заводой коллектив ажалай бүтээсые 20 процентээр дээшэлүүлхэ, хүндэтэ захилгануудые болзорһоо 10 үдэр урид дүүргэхэ гэһэн уялга абаа.

Шэнэ уялганууд

Бурмонкоопсоюзай автобазын улаан булан соо шофернууд, механигууд, слесарьнууд олоороо сугларанхай. Гартаа газетэ бариһан агитатор социализмын ороной 33 жэлэй ойдо зорюулагдаһан партиин Центральна Комитедэй Уряануудые уншана. Хүн бүхэн онсо анхаралтайгаар тэрэниие шагнана.

— Энэ хадаа шэнэ амжалтануудые туйлажа, коммунизм байгуулгые хурдадхаха ябадал тээшэ уряалһан документ мүн. Түүхэтэ Уряагай харюуда үдэрэйнгөө үйлэдбэриин даалгабариие 275 процент хүрэтэр дүүргэхэб, — гэжэ шофер-стахановец Соколовский мэдүүлнэ.

Тэрэнэй һүүлээр үгэ хэлэһэн жолоошод нүхэд Соседенко, Долганов, Поняев, Зубрицкий ба Чернегов гэгшэд мүн лэ дээшэлүүлэгдэһэн уялгануудые абаһан байна. Мүнөө тэдэнэр хэлэһэн үгэдөө хэрэг ажалаараа хүрэжэ байха юм. Жэшээнь, энээнэй урда үдэрэйнгөө даалгабаринуудые 150—185 процент дүүргэжэ байһан токарь Бусычин, модошо дархашуул Шабочкин, Арсентьев гэгшэд һүүлэй үдэрнүүдтэ даалгабаринуудаа 217—219 процент хүрэтэр дүүргэдэг болоо.

Эдэнэр ажалшадай депутадуудай нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтануудай үдэртэ жэлэйнгээ даалгабаринуудые сүм дүүргэхээр шиидээд, стахановскаар ажаллажа байнад.

Д. Колмаков.

Ажалшадай патриотическа дэбжэлтэ

КЯХТА. (**Телефоноор абтаба**). Октябрьска социалистическэ революциин 33 жэлэй ойдо зорюулагдаһан ВКП(б)-гэй ЦК-гэй Уряануудые аймагай ажалшад урма зоригтойгоор угтаба. Энээнэй харюуда тэдэнэр шэнэ шэнэ дээшэлүүлэгдэһэн уялгануудые абажа байна.

Октябриин урда тээхи социалистическэ мүрысөөн улам үргэдэнэ. Тэрээн соогуур солото стахановецуудай тоо олошорно. Куйбышевай нэрэмжэтэ олзоборилгын артелиин гэшүүд үнгэрэгшэ 10 һарынгаа программые 101,5 процент, тиихэдэ октябрь һарынгаа даалгабариие 126 процент дүүргээ.

Тус артелиин стахановецууд нүхэд Прокопьев, Капустина, Сидельников, Насухин болон бусад нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтануудай хүндэлэлдэ стахановска вахтада жагсаад, 2—2,5 нормонуудые дүүргэжэ байна. Мүнөө энэ артелиин гэшүүдэй дунда нормоёо дүүргэдэггүй хүн байхагүй. Тэдэнэр барандаа өөһэд хоорондоо мүрысэнэ.

Сүхын арһанай заводой хүдэлмэришэд үйлэдбэриингөө программые бүрин дүүргэжэ, Агуухэ Октябриин ойе угтахаар шиидэнхэй. Тэдэнэр октябрь һарынгаа даалгабариие 37 процентээр үлүүлэн дүүргээ. Октябриин урда тээхи мүрысөөндэ оролсоод, үндэр бүтээсэтэйгээр ажаллажа, стахановецууд болоһон нүхэд Д. Овчинникова, Д. Васильев, Н. Батуева гэгшэд үдэрэйнгөө нормонуудые 150—180 процент хүрэтэр дүүргэдэг байгаа. Тэдэнэр мүнөө большевистскэ партиингаа Уряагай харюуда 250—300 процент хүрэтэр нормонуудаа дүүргэхээр уялгануудые абаад, эршэтэй шангаар хүдэлмэрилжэ эхилбэ.

Мүн колхозно таряашадай дунда ажалай патриотическа дэбжэлтэ боложо, адуу малаа садхалан үбэлжэлгөөр дүүрэн хангахын түлөө тэдэнэр тэмсэжэ байна.

С. Коноваловов,
партиин айкомой секретарь.

Малаа һайнаар үбэлжүүлхэбди

СОСНОВО-ОЗЕРСК. (**Телефоноор абтаба**). Домнинско сомоной «Улаан туяа» артелиин олон колхознигууд клубтаа сугларжа, ВКП(б)-гэй ЦК-гэй Уряануудые радиогоор шагнаба. Энэ Уряануудаар зоригжоһон колхознигууд ажалай үндэр бүтээсэ туйлахын түлөө, колхозно ажахыгаа улам саашань хүгжөөхын түлөө эршэмтэйгээр тэмсэхэ гэжэ шиидэбэд. Малдаа садхалан ба дулаан үбэлжэлгэ хангаха гээшэ мүнөөдэрэй шухалын шухала зорилго гэжэ һайн мэдэһэн колхознигууд энэ хүдэлмэридэ бүхы хүсэеэ элсүүлбэ.

—Адуу малай үбэлжэлгэдэ амжалтатайгаар бэлэдхэлгэ ба үнгэргэлгэ хадаа ВКП(б)-гэй ЦК-гэй Уряада эрхим харюу болохо, — гэжэ хониной-товарна фермые даагша Гончик Цыденов хэлэнэ. Энэ мэдүүлгыень бусад колхознигууд халуунаар дэмжэбэ.

Б. Аюров.

Ленинэй ордето паровозо-вагонно заводой булад шудхалгын цехтэ стахановец Казаировай хүтэлбэрилдэг булад шудхагшадай бригада декада бүриингөө даалгабариие уридшалан дүүргэн, мүрысөөнэй түрүү зэргэдэ ябана. Зураг дээрэ: Солото стахановец Казаиров өөрынгөө туһалагша М. Рыбаковтой булад хайлуулгын процессые шалган хаража байна.

М. Минеевэй фото.

Үйлэдбэриин шэнэ эдэбхи

ЛЕНИНГРАД, ноябриин 1. (ТАСС). ВКП(б)-гэй ЦК-гэй октябрьска Уряануud ленинградска предприятинуудта үйлэдбэриин эдэбхи хэшээлэй шэнэ дэбжэлтэ үүсхэбэ. Һайндэрэй урда тээхи стахановска вахтануудта жагсагшад түсэбһөө гадуур продукци бүтээн гаргахын түлөө, үйлэдбэриингөө даабаринуудые болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө эршэмтэйгээр тэмсэжэ байна.

В. И. Ленинэй нэрэмжэтэ Невскэ машина бүтээлгын заводой булад хайлуулагшад үсэгэлдэр ноябриингаа тоодо оруулан металл үйлэдбэрилэн гаргаа. Октябрь һара дотор хайлуулһан буладайнгаа 80 процентыень түргэн методээр бүтээгээ.

Турбино-бүтээгшэд большевистскэ партиин Центральна Комитедэй Уряануудта харюу болгон шэн зоригтойгоор ажаллажа байна. Сталинай нэрэмжэтэ металлургическа заводой В. А. Михайловай бригада үсэгэлдэр ажалай ехэ амжалта туйлаа. Тус коллектив турбинануудта хэрэгтэй хоёр конденсаторые рекордно богонихон болзор соо—20 хоногой орондо 10 үдэр соо—хабсаргажа дүүргээ. Эдэнэр ноябриин 7 хүрэтэр үшөө нэгэ конденсатор бүтээхэ гэһэн шэнэ уялга абаба.

Түүхэтэ Уряануудай харюуда

Мысовая станциин түлишын складай грузчигууд Агуухэ Октябриин 33 жэлэй ойдо зорюулагдаһан, ВКП(б)-гэй ЦК-гэй Уряануудые радиогоор шагнаад, тэрэниие угаа баяртайгаар угтабад. Энэ Уряагай харюуда үдэрэйнгөө даалгабаринуудые 225 процент хүрэтэр дүүргэжэ, поезднуудые түлишөөр таһалгаряагүй хангаха гэһэн уялгануудые абаа.

Мүнөө грузчигууд Дейкун, Кулагин, Каверин ба бусад даалгабаряа 250—275 процент дүүргэнэ. Тиихэдэ, «Объединенный труд» гэжэ олзоборилгын артелиинхид ноябриин 7-до жэлэйнгээ түсэбые сүм гүйсэдхэжэ, агуухэ һайндэрые угтахын түлөө эршэмтэйгээр хүдэлмэрилжэ байна.

Мүнөө городой партийна организацинуудай агитаторнууд айлнуудаар ба цехүүдээр ябажа, агитационно-ойлгууламжын хүдэлмэри ябуулна. Энэ хүдэлмэридэ вагонуудые техническээр хаража үзэдэг пунктда слесареэр хүдэлмэрилдэг комсомолец нүхэр Миронов шалгаржа ябана. Тэрэ хадаа ажал дээрээ үдэрэйнгөө нормые 300 процент дүүргэнэ.

Н. Святогор.

РСФСР-эй арадай ажахые хүгжөөхэ 1950 оной гүрэнэй түсэбые III кварталда дүүргэлгын дүнгүүд тухай

РСФСР-эй Статистическэ Управлениин мэдээсэл

1950 оной III кварталда РСФСР-эй республиканска ба нютагай промышленностиин, хүдөө ажахын, транспортын хүгжэлтэ, капитальна барилга, эд товарай эрьесые дэлгэрүүлгэ ба арад зоной материальна болон культурна хэмжээнэй дээшэлэлгэ иимэ тоо мэдээнүүдээр харуулагдана гэбэл:

I.

1950 оной III кварталда промышленностиин валова продукци үйлэдбэрилгын түсэб РСФСР-эй Министерствонүүдээр ба ведомствонүүдээр иимээр дүүргэгдэһэн байна гэбэл:

	1950 оной III кварталда кварталына түсэб дүүргэлгын процент
РСФСР-эй нютагай промышленностиин Министерство	109
РСФСР-эй барилгын материалнуудай промышленностиин Министерство	104
РСФСР-эй хүнгэн промышленностиин Министерство	105
РСФСР-эй нютагай түлишын промышленностиин Министерство	96
РСФСР-эй ой модоной ба саарһанай промышленностиин Министерство	89
РСФСР-эй автомобильна транспортын Министерство	101
РСФСР-эй эдеэ хоолой промышленностиин Министерство	103
РСФСР-эй мяханай ба һүнэй промышленностиин Министерство	96
РСФСР-эй загаһанай промышленностиин Министерство	72
РСФСР-эй кинематографиин Министерствын промышленна предприятинууд	105
РСФСР-эй Министрнүүдэй Соведэй дэргэдэхи полиграфическа промышленностиин, хэблэлэй ба номой худалдаа наймаанай хэрэгүүдые эрхилхэ Управлениин промышленна предприятинууд	105
РСФСР-эй олзоборилгын кооперациин Совет	100
РСФСР-эй ой модоной олзоборилгын кооперациин Совет	99
Всекоопинсоюз	110

1950 оной III кварталда валова продукци гаргаха түсэбые республиканска ба нютагай гүрэнэй бүхы промышленность 103 процент, олзоборилгын коопераци ба инвалидуудай коопераци—102 процент дүүргэбэ. 1950 оной 9 һара соо промышленна үйлэдбэриин түсэбые гүрэнэй ба кооперативна промышленность тэрэшэлэн үлүүлэн дүүргээ.

1950 оной III кварталда республиканска болон нютагай гүрэнэй промышленность ба олзоборилгын коопераци хадаа хара металлнуудай прокат, үргэн колейнэ шпалнууд, хирпиисэ, известь, мел, толь, керамическа плиткэнүүд ба барилгын бусад материалнууд, газова плитанууд, мебель, бэшэгэй машинканууд, алюминиевэ ба шаажан-фаянсова амһартанууд, хлопчатобумажна ба нооһон бүдүүд, хүбэн, пенько-джутова мэшээгүүд, ажахын ба техническэ аргамжа, шпагат, гадар хэхэ арһан товарнууд, резиновэ ба һэеы гутал, дотор ба гадар хубсаһанай трикотаж, һурагшадай тетрадьнууд, карандашнууд, гуурһанууд, адаахагүй бритвын хутаганууд, оёдолой машинын зүүнүүд, мяха, колбасна зүйлнүүд, хилээмэ ба булочна зүйлнүүд, макаронно зүйлнүүд, патока, виноградна архи ба промышленна продукциин олон тоото бусад зүйлнүүдые түсэбһөө гадуур нилээд ехээр үйлэдбэрилһэн байна.

Валова продукциие ба промышленностиин шухала зүйлнүүдэй олонхиие натураарнь үйлэдбэрилгын түсэбые дүүргэбэшье һаа, РСФСР-эй республиканска зарим министерствонүүд ба ведомствонүүд тус тус зүйлэй продукцяар түсэбөө хүсэд дүүргээгүй. Нютагай промышленностиин Министерство хирпиисэ, гипс, черепицэ, эмаль түрхимэл шэрэм амһарта, хадааһан, ванным газова колонконуудые; эдеэ хоолой промышленностиин Министерство — консервэнүүд, хатаамал фруктнууд, хуурай крахмалые; олзоборилгын кооперациин Совет—столовын хутаганууд, хажуурнууд, веялкэнүүд, һүхэнүүд, цинкдэһэн түмэр амһартануудые; Всекоопинсоюз—металлическа кроватьнууд, оймһоной зүйлнүүд ба арһан товарнуудые үйлэдбэрилгын кварталына түсэб дүүргээгүй.

1950 оной III кварталда республиканска болон нютагай гүрэнэй промышленность ба олзоборилгын коопераци болбол промышленна продукциин шанарые һайжаруулһан болобошье, продукциин ассортимент ба шанар һайжаруулха талаар даалгабаря гүйсэд дүүргээгүй.

II.

Кооперативна промышленностиие оруулалсаад, республиканска ба нютагай промышленностиин валова продукци 1949 оной III кварталтай сасуулхада ургаһан байна. 1950 оной III кварталда промышленна продукциин шухала шухала зүйлнүүдые үйлэдбэрилгэ 1949 оной III кварталтай сасуулбал нигэжэ хубилһан байна гэбэл:

	1950 оной III кварталые 1949 оной III кварталтай жэшээбэл (процентээр)
Хара металлнуудай прокат	158
Торфобрикедүүд	116
Хирпиисэ	124
Известь	122
Гипс	121
Черепицэ	132
Хюрөөдэмэл материалнууд	113
Велосипедүүд	146
Газова плитанууд	113
Газова колонконууд	145
Мясорубканууд	117
Металлическа кроватьнууд	114
Бэшэгэй машинканууд	140
Патефонууд	160
Лампын шэл	163
Гар оёдолой зүүнүүд	194
Адаахагүй бритвын хутаганууд	125
Хажуурнууд	124
Столовын хутаганууд ба һэрээнүүд	131
Эмаль түрхиһэн түмэр амһарта	133
Цинкдэһэн түмэр амһарта	121
Шаажан табагууд	123
Һурагшадай тетрадьнууд	115
Карандашнууд	121
Гуурһанууд	109
Хлопчатобумажна бүдүүд	108
Улһан бүдүүд	139
Нооһон бүдүүд	113
Пенько-джутова мэшээгүүд	116
Ажахын аргамжа	122
Арһан гутал	122
Резиновэ гутал	147
Һэеы гутал	119
Оймһоной зүйлнүүд	119
Дотор хубсаһанай трикотаж	111
Мяха	168
Колбасна зүйлнүүд	151
Малай тоһон	104
Ургамалай тоһон	160
Хилээмэ ба булочна зүйлнүүд	114
Кондитерска зүйлнүүд	133
Макаронно зүйлнүүд	127
Виноградна архи	169
Патока	114
Натуральна сай	170
Өөхэн мылэ	121

Промышленна продукциин өөрынь үные доошолуулха талаар 1950 оной III кварталда тогтоогдоһон даалгабари үлүүлэн дүүргэгдээ. 1950 оной III кварталда республиканска промышленностиин предприятинуудай продукциин өөрынь үнэ сасуулагдамал сэнгээр 4 процентээр доошоо ороһон байна.

III.

Колхозууд, машинно-тракторна станцинууд ба совхозууд ороо-һото ба техническэ культурануудай хуряалгые дүүргэжэ байна.

Намарай культуранууд 1949 онойхидо орходоо ехээр таригдаһан байна, тиихэдээ намарай культурануудай тарилга энэ жэлдэ агрономическа эрхим болзорнуудта хэгдээ. 1950 оной октябриин 15-най байдалаар, намарай пар 1949 оной энэ үдэрэйхидэ орходоо 3,2 миллион гектар ехээр хахалагдаа.

1950 оной үнгэрһэн үедэ машинно-тракторна станцинууд хүдөө ажахын хүдэлмэринүүдые 1949 оной тэрэ үедэ орходоо 15 процент ехээр хэһэн байна. Энэ жэлдэ колхозуудта orooһото культурануудые комбайнаар хуряалга үнгэрһэн жэлэйхиһээ 21 процент ехээр хэгдээ.

Колхозно ба совхозно ниитын ашаг шэмэтэ малажалые хүгжөөхэ гурбан жэлэй түсэбөөр Парти ба Правительствын тогтооһон даалгабариие гүйсэдхэн, колхозууд малай тоо толгойе саашадань олошоруулха ябадал туйлаа.

1949 оной октябриин 1-һээ 1950 оной октябриин 1 хүрэтэр колхозуудта ниитын малай ба шубуунай тоо толгой иимээр олошороо гэбэл: үхэрэй—8 процентээр, тэрэ тоодо үнеэдэй—17 процентээр, гахайн—33 процентээр, хони ба ямаадай—13 процентээр, моридой—10 процентээр ба шубуунай тоо толгой 62 процентээр.

Энэ жэлдэ РСФСР-эй хүдөө ажахын Министерствын инкубаторно-шубуу үсхэбэрилгын станцинууд шубуунай дальбараануудые үнгэрһэн жэлэйхиһээ 66 процент олоор колхозуудта худалдаһан байна.

IV.

1950 оной III кварталда РСФСР-эй автомобильна транспортын Министерствын автомобильна транспортаар ашаа зөөлгэ 1949 оной III кварталтай сасуулбал 13 процентээр, пассажирнуудые зөөлгэ 29 процентээр ехэ болоо. 1950 оной III кварталда РСФСР-эй автомобильна транспортын Министерство ашаа зөөхэ түсэбые 102 процент, пассажирнуудые зөөхэ түсэбые 111 процент дүүргээ.

Бага гол мүрэнүүдые транспортна ашаглалгын талаар Главна Управлениин гол мүрэнэй флодоор ашаа зөөлгэ 1950 оной 9 һара соо 1949 оной тэрэ үедэ орходоо 53 процентээр, пассажирнуудые зөөлгэ 43 процентээр ехэ болоһон байна.

1950 оной 9 һара соо хатуу ба гравийна хушалтатай, республиканска ба нютагай удхашанартай автомобильна ба морин тэргын харгынууд 1949 оной тэрэ үедэ орходоо 15 процент ехээр баригдаа.

V.

1950 оной 9 һара соо РСФСР-эй министерствонүүд ба ведомствонүүдэй хэһэн централизованно капитальна хүдэлмэринүүдэй хэмжээн 1949 оной энэ үетэй сасуулхада 111 процент болобо, тэрэ тоодо барилгын материалнуудай промышленностиин Министерстводэ—116 процент, ой модоной ба саарһанай промышленностиин Министерстводэ—112 процент, эдеэ хоолой промышленностиин Министерстводэ—123 процент, мяханай ба һүнэй промышленностиин Министерстводэ—110 процент, автомобильна транспортын Министерстводэ—106 процент, совхозуудай Министерстводэ—179 процент, гэгээрэлэй Министерстводэ—129 процент, элүүрые хамгаалгын Министерстводэ—132 процент, нютагай Соведүүдэй гэр байрын ба гостиницын барилгада 118 процент болоһон байна.

РСФСР-эй гэр байрын-гражданска барилгын Министерство III кварталай түсэбые дүүргэһэн ба 1950 оной 9 һара соо подрядна барилгын-монтажна хүдэлмэринүүдэй хэмжээе 1949 оной тэрэ үетэй сасуулбал 10 процентээр ехэ болгоһон байна.

VI.

1950 оной III кварталда советскэ худалдаа наймаанай саашанхи дэлгэрэлтэ болобо. 1950 оной III кварталда гүрэнэй ба кооперативна худалдаа наймаанай эд товарай рознично эрьесын хэмжээн 1950 оной II кварталтай ба 1949 оной III кварталтай сасуулбал нилээд ехээр ургаһан байна. Мяхан продуктнууд, загаһа, малай ба ургамалай тоһо, сахар, кондитерска зүйлнүүд, хлопчатобумажна, нооһон ба торгон бүдүүд, оёдолой зүйлнүүд ба трикотажна зүйлнүүд, оймһонууд, арһан гутал, радиоприёмнигууд, часы, оёдолой машинанууд, велосипедүүд, мотоциклнууд ба бусад товарнуудые хүн зондо худалдалга ехээр ургаба.

Колхозно рыногүүд дээрэ 1950 оной III кварталда хүдөө ажахын продуктнуудые хүн зондо худалдалга ехэ болоһон ба сэнгүүд химдарһан байна.

VII.

1950 оной III кварталда коммунальна электростанцинууд электроэнерги үйлэдбэрилгые 1949 оной III кварталтай сасуулбал 18 процентээр, хүн зоной байра байдалай хэрэглэмжэдэ газ үгэлгые 20 процентээр ехэ болгобо.

Түрэл бүриин городской транспортаар пассажирнуудые зөөлгэ үнгэрһэн жэлэйхитэй сасуулбал ехэ болоо, тусгаарлабал, троллейбусуудаар пассажирнуудые зөөлгэ—33 процентээр ба трамвайнуудаар—9 процентээр ехэ болобо. Таксомоторно хүнгэн автомобильнуудаар пассажирнуудые зөөлгэ 2 дахин шахуу ехэ болоо.

РСФСР-эй коммунальна ажахын Министерство 1950 оной III кварталай түсэбые электроэнерги үйлэдбэрилхэ талаар 106 процент, водопроводуудаар уһые ашагтайгаар табиха талаар 100 процент, трамвайнуудаар пассажирнуудые зөөлгөөр—104 процент ба троллейбусуудаар зөөлгөөр — 116 процент дүүргэбэ.

1950 оной III кварталда РСФСР-эй городуудта коммунальна предприятинуудые саашадань үргэдхэхэ ба бариха, городской улицанууд болон талмайнуудые асфальтировалха, городуудые ногоорулха, паркнууд, бульварнууд ба скверүүдые бариха талаар хүдэлмэринүүд хэгдээ.

VIII.

1950 оной III кварталда РСФСР-эй республиканска ба нютагай ажахыдахи хүдэлмэришэдэй ба албахаагшадай тоо 1949 оной III кварталтай сасуулбал 7 процентээр олон болоо.

1950 оной III кварталда республиканска ба областной мэдэлэй промышленностьда хүдэлдэг хүдэлмэришэдэй ажалай бүтээсэ 1949 оной III кварталтай сасуулбал 8 процентээр ургаба.

IX.

1950 ондо РСФСР-эй республиканска министерствонүүдэй ба ведомствонүүдэй дээдэ һургуулинуудта, заочнонуудые оруулалсаад, һуралсалай үнгэрһэн жэлэйхидэ орходоо һурагшад—9 процент олоор абтаа.

Эмнэлгын эмхи зургаануудай сеть үргэдхэгдэһэн ба тэдээн соохи һууринуудай тоо нилээд ехээр олошоруулагдаһан байна.

1950 ондо пионерскэ лагерьнуудта 1949 онойхиһоо 11 процент олон һурагшад амараа. Энэ жэлдэ санаторинуудта ба амаралтын байрануудта 1949 онойхиһоо олон ажалшад амарһан байна.

РСФСР-эй Статистическэ Управлени.

Улан-Удын паровозно вагоной механическа цехын токарь нүхэр Михаил Александрович Горобец эрхим агитатор юм. Тэрэ хадаа обедэй завһарлалгын үедэ өөрынгөө бригадын гэшүүдтэ газетэ уншажа үгэдэг ба хөөрэлдөө үнгэргэдэг. Зураг дээрэ: М. А. Горобец бригадынгаа гэшүүдтэ һая гараһан газетэ уншажа байна.
З. Веснинагай фото.

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

СЭЛЭНГЫН АЙМАГАЙ ПАРТИЙНА АКТИВАЙ СУГЛААН

Сэлэнгын аймагай партийна активай суглаан энэ оной октябриин 28-да болобо. Ажалшадай депутадуудай нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтануудтай дашарамдуулан аймагай партийна организациин ябуулха эмхидхэлэй ба агитационно-пропагандистска хүдэлмэри тухай ВКП(б)-гэй айкомой секретарь нүхэр П. Будаевай элидхэлые энэ суглаан зүбшэн хэлсээ.

Ажалшадай депутадуудай нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтануудай бэлэдхэл манай аймагай ажалшадай политическэ ба үйлэдбэриин эдэбхиин улам дээшэлжэ байһан оршон байдалда үнгэржэ байна, — гэжэ нүхэр Будаев хэлэбэ. Аймагай ажалшад хадаа дайнай хойто тээхи сталинска табанжэлэй түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө эршэмтэйгээр тэмсэжэ байна. Нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтанууд тухай РСФСР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указай толилогдоһонһоо хойшо аймагай партийна организаци, — гэжэ элидхэлшэ үргэлжэлүүлнэ, — эмхидхэлэй ба агитационно-пропагандистска хүдэлмэри нилээд үргэдхөө. Аймагай Соведтэ һунгаха һунгалтануудай һунгуулиин 30 округ, сомонуудай ба поселково Соведүүдтэ һунгаха һунгалтануудай һунгуулиин 234 округ аймаг соо байгуулагдаа. Партийна организацинуудаар 739 агитаторнууд баталагдаһан ба 35 агитпунктнууд байгуулагдажа байна. Карл Марксын, Куйбышевай нэрэмжэтэ колхозуудай, малажалай туршалгын станциин, Галуута-Нуур станциин партийна организацинууд агитационно-пропагандистска хүдэлмэриие эмхитэйгээр ябуулна.

Һунгалтануудта бэлэдхэлэй хүдэлмэриин һайн жэшээнүүдые харуулхатаяа хамта нүхэр Будаев энэ хүдэлмэриие зарим партийна организацинуудай һулаар ябуулжа байһан тухай тогтоһон байна. Тамчын, Доодо-Бүхэнэй сомонуудай, Шахтын поселково Соведүүдтэ һунгагшадай список зохёолго унжагайруулагдана. Галуута-Нуурай шахтын, «Коммунизм», «Красный Чикой», Кагановичын нэрэмжэтэ колхозуудай партийна организацинуудта агитпунктнууд үшөө түхеэрэгдээдүй ба агитаторнуудынь ойлгууламжын хүдэлмэри ябуулжа эхилээдүй байһаар.

Саашань элидхэлшэ болбол нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтануудтай дашарамдуулан партийна организацинуудай бэелүүлхэ зорилгонууд тухай хэлэбэ. Партийна организацинууд хадаа эмхидхэлэй ба агитационно-ниитын хүдэлмэриие үргэнөөр ябуулжа, ажалшадай политическэ ба үйлэдбэриин эдэбхиие улам дээшэлүүлхэ, һунгуулиин кампаниие амжалтатайгаар үнгэргэхэ ябадалые хангаха ёһотой. Партийна организацинууд хадаа Сталинска Конституциин агууехэ принципүүдые, советскэ һунгуулиин системын принципүүдые һунгагшадай дунда үргэнөөр тайлбарилха уялгатай байна. Агитационно-ниитын хүдэлмэридөө политическэ агитациин бүхы формонуудые хэрэглэхэ шухала. Гэбэл, митингнүүд ба суглаануудые үнгэргэхэ, лекци ба элидхэлнүүдые хэхэ, хэблэл, радио ба кино гэхэ зэргые үргэнөөр хэрэглэхэ шухала. Тиихэдээ эдэ хүдэлмэринүүдые һунгагшадай байһан газарнуудтань ошожо үнгэргэхэ хэрэгтэй.

Галуута-Нуур станциин узелай партийна комитедэй секретарь нүхэр И. Голованов түрүүлжэ үгэ хэлэбэ. Һунгуулиин кампаниин эхилхэдэ узелай партийна комитет хадаа партийна эхин организацинуудай секретарьнуудай зүб лөө хэжэ, һунгалтануудта бэлэ хэлэй ба тэрэниие үнгэргэлгын дэ ябуулагдаха агитационно-ой гууламжын хүдэлмэриин зорилго нууд тэндэ хэлсэгдэһэн бай Мүнөө хоёр агитпункт, таб улаан булан тэндэ түхеэрэгдэнхэй Һунгагшадай дунда 72 агитатор нууд хүдэлмэрилнэ. Коммунизмы агууехэ барилганууд тухай, совет скэ һунгуулиин системэ туха Советскэ гүрэнэй хүсэ шадал ургалта тухай ба бусад темэн дээр һунгагшадай дунда хэл олон лекцинүүд уншагдаһан ба на. Хэлхеэ холбооной долоодо дистанциин партийна организаци (секретаринь нүхэр Мачульский агитационно-ойлгууламжын хүдэ мэри һайнаар ябуулна. Гэхэ зуур № 3 шахтын, промкомбинада партийна организацинуудай һу гуулиин участогуудта агитацио но-ойлгууламжын хүдэлмэри үшөө һулаар дэлгэрүүлжэ байһ үгэ хэлэгшэ шүүмжэлээ.

Кагановичын нэрэмжэтэ колхо зой партийна организациин се ретарь нүхэр Цыренжапов, Сэлэ гын леспромхозой директорые по литическэ талаар орлогшо нүх Линхобоев гэгшэд үгэ хэлэхэд агитационно-ойлгууламжын хүдэ мэридэ культурно-гэгээрэлэй эм зургаануудай һулаар хабаадад байһые, аймсоведэй гүйсэдкомо культурно-гэгээрэлэй эмхи зурга нуудай таһагай өөһэдынгөө эм зургаануудые һулаар хүтэлбэрилд тухай шүүмжэлэл хээ. Ажалшад дунда агитационно-ойлгууламжы хүдэлмэри ябуулха, лекци ба эли хэл хэхэ ябадалдань партийн эхин организацинуудта ВКП(б)-гэ айкомой пропаганда ба агитаци таһагай һулаар туһалдаг байһ тэдэнэр зүб тэмдэглэһэн байха юм.

Сухын МТС-эй директорые по литическэ талаар орлогшо нүхэ Булыгин МТС-эй коллективэй дун да политическэ ба ажалай эдэб хиин ехээр дээшэлжэ байһан ту хай тогтон хэлээ. Һунгалтануудай хүндэлэлдэ дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөндэ МТС-эй кол лектив оролсохо зуураа, һунгал тын үдэр хүрэтэр тракторнууда ба хүдөө ажахын машинануудай заһабарилгын кварталай түсэбы дүүргэхэ социалистическэ уялг абаһан байна.

Карл Марксын нэрэмжэтэ т модхогдоһон колхозой партийна организациин секретарь нүхэр Буянтуев агитационно-ниитын хү дэлмэриие эмхидхэлгын дүй дүр шэл тухай хэлэбэ. Энэ партийна организацида 40 гаран агитатор нууд хүдэлмэрилдэг. Тэдэнтэй дахин семинар үнгэргэгдөө. Мал ажалай 15 фермэнүүдтэ улаан булангууд эмхидхэгдэһэн ба 1 радиоприёмнигууд тодхогдонхо Мүнөө бүхы фермэнүүдээ радио той болгохо хүдэлмэри хэгдэжэ байна.

Удаань заводской һунгуулиин участогай агитпунктые даагша нүхэр Хайллако, ВКП(б)-гэй ай комой пропаганда ба агитаци таһагые даагша нүхэр Цыбекжапов, айкомой хүдөө ажахын таһагые даагша нүхэр Гылыков ба бусад үгэ хэлэжэ, һунгагшадай дунда агитационно-ойлгууламжын хү дэлмэриие ажахын зорилгонуудые дүүргэхэ ябадалтай холбоотойгоо ябуулха шухала байһан туха тогтоһон ба энэ талаар үзэгдэжэ байһан дутуу дунданнуудые шүүм жэлһэн байха юм.

Партийна активай суглаан бо бол нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтануудтай дашарамдуулан эмхидхэлэй ба агитационно-ниитын хүдэлмэриие улам һайжа руулха хэмжээнүүдые хараалһан дэлгэрэнгы шиидхэбэринүүдые гаргаба.

Энэ гурбан жэлэй ...аада тээ үгы байгаа

...лшадай депутадуудай нютагай Соведүүдтэ һунгаһан һүүл... һунгалтануудһаа хойшо гур... ...эл шахуу болоо. Энэ богони ...ветскэ тосхон бүхэндэ ай... ...о олон хубилалтануудые ... Манай заха хизааргүй ... Эхэ ороной нютаг бүхэн ...гаа ба культурынгаа та...илээд ургаа.

...умканай аймагай ажалша... ...епутадуудай Соведэй гүй...дэ комитет аймагай Соведтэ ...а һунгалтын округуудые ...олгобо. Эдэ округуудай нэ...дые уншахадаа, хуушан ок...д тухай эрхэбэшэ һанагда... ...ройдоо гурбан жэл үнгэр...е һаань, ганса Курумканай ...ой орондо мүнөө табан шэнэ ...ууд: Центральна, Советскэ ...мольско, Набережнэ, Под... ...тосхоной округ бии болоо.

...бан жэлэй саада тээ Курум... ...осхон хоёр богонихон улица... ...багахан тосхон байһан юм. ...болоод байхада Курумкан ... километр газарта һунана. ...эй, Советскэ, Комсомоль... Первомайска, Коммунальна, ...водственно, Кооперативна ...есная гэхэ мэтын нэрэтэй ...ууд бии болоо. Курумка... ...ентрые үзэсхэлэнтэ агрого... ...болгохо гэһэн проект бии. ...эй үндэһөөр олон барилга... баригдажа эхилэгдэнхэй. Энэ ...жэлэй турша соо Соведэй ...дабхар байшан, гүрэнэй 13 ...зургаанай конторонууд бии ...он ба аймагай больницын, ... һургуулиин байшангууд ...гдэһэн байна. Коммуналь... ...йрын хэмжээн 780 квадрат... ...трээр ехэ болоһон ба ведом... ...э байранууд 1400 квадрат... ...трээр ехэ болоо. Энээнһээ ... хүдэлмэришэн ба алба... ...адта 100 гаран гэрнүүд ба... ...ан ба колхознигуудта 90 ... гэрнүүд бүхы бууса шада... ... барилгатайгаар баригдаһан ...

... үе соо аймагай центрын ...он дүрбэ дахин олошороо. ... Курумкан, Дээдэ Курум... Могжон гэхэ мэтэ һуури... ...хуторнууд үгы болгогдоо. ...ай центрын ажалшад тос... ...болбосон байдалтай болгол... ...ехэн хүдэлмэри хэнэ. Ойн ...йда стадион ба культурын ...нгай хажууда спортивна ... баригдаһан байна. Тосхо... ...ногооруулхын тулада хэдэн ...д модод һуулгагдаа. Тос... ... центральна улицада үрэ...тэ сад таригдаа.

...озно тосхонуудай дүрсэ ... хубилаа. Мүнөөнэй Алла ...мянган малтай, томодхогдо... Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой ... Урданай нүүдэл байдалтай малшадай улус яагаа ондоо болооб! Революциин урда эндэхи ажалшан арад гурбан дабхар дарлалта доро байһан юм. Малша бурядууд һүни үдэргүй нютагай баян Сахаровай малнуудые адуулдаг һэн. Тэдэнииие Аллинай аршаанда ерэһэн нютагай ба Баргажанай наймаашад, лама ба удаган бөөнүүд али болохоор мүлжэдэг һэн. Энэ тосхондо үзэг бэшэг мэдэхэ нэгэшье хүн үгы байгаа. Имагтал советскэ засагай ашаар Аллинай малшад өөһэдынгөө жаргал олоо. Ажалшан арадай түрэл советскэ засаг үгытэй ядуу малшадта жаргал асараа. Мүнөө үедэ Аллинай ажалша колхозник сомон, аймаг, республика соогоо суутай болонхой. Аллинай колхозникуудай эрхим түлөөлэгшэд Д. Ш. Цыдендоржиев, Х. Д. Хуриганов гэгшэд Социалистическэ Ажалай Геройн алтан одо зүүнхэй. Һүүлшын гурбан жэлэй туршада арба гаран колхозникууд арадай ажахые хүгжөөлгэдэ гайхамшагта амжалта туйлаһанайнгаа түлөө Советскэ Союзай орденууд ба медальнуудаар шагнагдаһан байна.

Телефон, радио, электричество ба номууд эндэхи колхозникуудай ажабайдалда бүхөөр ороо. Урдань Алла гэжэ гол арадые мунхаруулха нэгэ аргань байһан юм. Жэл бүри эндэхи зонууд ехэ үргэлтэйгөөр «бурханай хэтэдээ дулаан уһанай» (эхиндээ энэ гол халуун уһатай) тулада ехэ мүргэл хэдэг байһан юм. Мүнөө түрүү техникээр зэбсэглэгдэһэн колхозникууд энэ гол дээрэ өөһэдынгөө колхозно гидроэлектростанци барья. Мүнөө Алла хадаа арадые гэгээрүүлгэдэ ба колхозой ажалые дээшэлэлгэдэ айхабтар ехэ туһа хүргэнэ. «Ленин — Сталинай партиин ба агууехэ ород арадай туһаламжаар бидэ байгаалиие ба тэрэнэй нюусануудые өөһэдтөө ашагтайгаар хэрэглэхэ арга олообди. Агууехэ Сталин багшадаа баярые хүргэнэбди», — гэжэ Эхэ-Герой Дунсан Харнутовна Костеева 1948 ондо электростанцияа ашаглалгада оруулха дээрэ хэлээ һэн.

Энэ һүүлшын гурбан жэл соо Курумканай колхозуудта гурбан колхозно гидроэлектростанцинууд баригдаа. Электромеханик, садовод-мичуринец, үндэр ургасын мастернууд — Социалистическэ Ажалай Геройнууд — эдэ бүгэдэ мүнөө колхозуудтамнай бии болоо.

Аймагай ажалшад нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтануудта бэлэдхэхэ үедөө өөһэдынгөө ябажа гараһан замай дүн гаргана, саашадаа коммунизмын замаар үшөө ехэ амжалта түйлахые хараална.

С. ТАРАСКИН.

Һунгуулиин участогта

Горсоведэй гүйсэдкомой партийна организациин агитаторнууд Лазогой нэрэмжэтэ поселогой һунгуулиин участогта бэхижүүлэгдэһэн ба тэндээ эмхитэйгээр гарадаг байха юм. Агитаторнууд хадаа һунгагшадые ажалшадай депутадуудай нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтанууд тухай Дүримтэй танилсуулхаһаа гадна, уласхоорондын байдал тухай, Кореядэхи событинууд тухай хөөрэжэ үгэнэ.

Агитаторнууд хадаа тус поселогой һунгагшадай эрилтэнүүдые эрхимээр хангаха ябадалда туһалдаг байха юм. Агитаторнуудай үүсхэлээр энэ поселогто худалдаа наймаа эрхилхэ ябадал һайжаруулагдаһан ба бусад хэмжээнүүд абтаһан байна. Агитаторнууд нүхэд Мишаков, Гордеева, Головина гэгшэд илангаяа һайнаар хүдэлмэрилнэ. Һунгагшадынь агитаторнуудай хөөрэлдөөе ехэ һонирхолтойгоор шагнадаг ба һонирхоһон темэнүүдээрээ асуудалнуудые асуудаг, тэдэниие хододоо ерэжэ байхые уридаг юм.

Агитпунктнууд һайнаар хүдэлмэрилнэ

Түнхэнэй аймагай колхоз, предприяти бүхэндэ агитпункт нээгдээд, нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтанууд тухай агитационно-ниитын хүдэлмэриие үргэнөөр ябуулжа байна. Аймагай хэдэн зуугаад агитаторнууд һунгуулиин участогуудаар ябажа, һунгалтануудай Дүримтэй, гадаадын ба Союз доторой байдалтай һунгагшадаа танилсуулна.

Агитационно-ниитын хүдэлмэри «Улаан-Шулуута», «Улаан-Тооро», «Заря», «17-дохи партсъезд» колхозуудай агитпунктнуудта һайнаар эмхидхэгдэһэн байна.

Д. Замбалаев.

ТОБШООР

Агитаторнууд дүй дүршэлөө андалдан абалсана. Яруунын аймагай Сосново-Озерскын сельсоведэй Үхэр тосхондо нээгдэһэн агитпункт һайнаар түхеэрэгдэнхэй. Тэндэ хододоо лекцинүүд уншагдадаг, хөөрэлдөөнүүд үнгэргэгдэдэг юм. Эндэхи агитаторнууд 7 хоног бүри нэгэ дахин агитпунктдаа сугларжа, хүдэлмэриин дүн гаргадаг ба дүй дүршэлөө андалдан абалсадаг байна.

Т. Сараева.

* * *

Загаһашадта лекци. Һаяхан Нижне-Ангарскын дунда һургуулиин багша Ж. Бальжино загаһашадта «Коммунизмын агууехэ барилганууд» гэһэн темээр лекци уншаба.

М. Смоляков.

ТҮРҮҮ ДҮРШЭЛЭЙ трибуна

Манай механизаторнуудай хүдэлмэри тухай

Л. С. БАРБАКОВ,
Түнхэнэй МТС-эй ахалагша механик

1950 ондо Түнхэнэй МТС-эй механизаторнууд урдаа табигдаһан зорилгонуудые нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргээ. Энэ жэлэй хүдэлмэриин дүнгүүд энээниие эли тодоор гэршэлнэ. 15 хүсэтэй трактор бүхэнөөр 490 гектар газар (зөөлэн хахалалгада оруулан) элдүүрилэгдэһэн, тракторна хүдэлмэриин жэлэй түсэб 110 процент дүүргэгдэһэн ба 10 гаран тонно нефтепродуктнууд алмагдаһан байна.

Манай МТС-эй харьяата колхозууд энэ жэлдэ бараг һайн ургаса абаһан байха юм. Жэшээнь, «Красный пахарь», «Заря», 17 партсъездын нэрэмжэтэ, «Памяти Кирова», Ленинэй нэрэмжэтэ ба бусад колхозууд гектар бүхэнһөө дунда зэргээр 10—12 центнер орооһото культурануудай ургаса абаһан байна. Иимэ ургаса абаһанай ашаар дээрэ дурсагдагша колхозууд таряа бэлэдхэлгээр гүрэнтээ болзорһоо урид тооцоод, үрһэнэй ба фуражна фондынуудые байгуулһан ба колхозникуудай ажалта үдэрнүүдтэ нилээд ехэ таряа хубаажа байна.

МТС-эй түрүү тракторна бригаданууд һайн амжалтануудые туйлаа. Жэшээнь, 17-дохи партсъездын нэрэмжэтэ колхоздо хүдэлмэрилдэг Буянта Бухаевай тракторна бригада трактор бүхэнөөр (зөөлэн хахалалгада оруулан) 579 гектар газар элдүүрилһэн, 3500 килограмм нефтепродуктнуудые алмаһан ба колхозойнгоо поли дээрэ үндэр ургаса ургуулһан байна. «Красный пахарь» колхоздо хүдэлмэрилдэг Николай Сороковиковой бригада трактор бүхэнөөр 500 гектар газар элдүүрилһэн ба 5200 килограмм нефтепродуктнуудые алмаһан байха юм. Гадна, 1132 гектар шэнэ газар элдэжэ, эндэһээ гектар бүхэнэй 13 центнер ургаса хуряагаа.

МТС-эй эрхим трактористнууд ажалай үндэр бүтээсэ туйлан хүдэлмэрилөө. Тракторист Яков Сороковиков СТЗ-НАТИ трактораар өөрынгөө тусхайта халаанда сезон соогоо 700 гектар газар элдүүрилһэн, 1119 килограмм нефтепродуктнуудые алмаһан байна. Мүн Намсарай Сыренов 630 гектар газар элдүүрилһэн ба 657 килограмм горючи ба мүн тоһодохо материал алмаһан байгаа. Иимэ показательнуудтай механизаторнууд манай коллективтэ олон.

Манай МТС-эй харьяата колхозуудта 1951 ондо үндэр ургаса абаха үндэһэ һуури табигдаһан байна. Ерэхэ жэлдэ тарилга хэхэ 5645 гектар пар хахалагдаад, хоёр дахин культивацилагдаһан байха юм. Тэрэнэй 1949 гектарынь гурба дахин хахалагдаа. Пар хахалалгын түсэб мүнөө жэлдэ бүрин дүүргэгдээ.

Манай механизаторнууд хүдэлмэриингөө шанарта илангаяа ехэ анхарал хандуулна. 2000 гаран гектар газарай хяаг ба бусад бурьтаг үбһэнүүдые үгы хэһэн, хахалалгын газарые улам гүнзэгырүүлһэн байнабди. Жэшээнь, парнууд 20—22 сантиметр гүнзэгытэйгээр хахалагдаһан байна. Машинануудаа саг болзор соонь, һайн шанартайгаар заһабарилаад, техническэ харууһалгыень зүбөөр эмхидхэһэнэй ба механизаторска кадрнуудай мэргэжэлые саг үргэлжэ дээшэлүүлжэ байһанай ашаар тракторна хүдэлмэриин иимэ амжалтанууд туйлагдаһан байна.

Үнгэрэгшэ жэлдэ тракторнууд болон хүдөө ажахын машинануудаа февралиин 10 болотор һайн шанартайгаар заһабарилжа дүүргээ һэмди. Нёдондонойнгоо хүдэлмэриин дүй дүршэлые хэрэглэн, манай МТС-эй механизаторнууд тракторна ба машинна паркаа хабарай тарилгада эрхимээр бэлэдхэхын түлөө бүхы хүсөөрөө тэмсэжэ байна. Үшөө август һара соо мастерской ба заһабарилгын түхеэрэлтэнүүд эмхи гуримтай болгогдоһон, запасной частьнууд болон түлеэ түлишэ бэлэдхэгдэһэн байна. Токарна 2 станогууд, тормозной стенд ба бусад түхеэрэлтэнүүд үни хада заһабарилагдажа бэлэдхэгдээ һэн.

Тракторнууд болон хүдөө ажахын машинануудые полевой хүдэлмэридэ бэлэдхэхэ түсэбые зүбшэн хэлсэхэ зуураа трактористнууд, комбайнернууд ба слесарьнүүд 4-дэхи кварталай заһабарилгын түсэбые ажалшадай депутадуудай нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтанууд болотор дүүргэхэ уялга абаһан байна. Мүн бүхы тракторнууд болон прицепной машинанудай заһабарилгые 1951 оной февралиин нэгэндэ бүрин дүүргэхэ гэжэ шиидэһэн байнабди. Эдэ уялгануудые мүнөө амжалтатайгаар дүүргэгдэжэ байна. Октябриин 20 болотор 5 трактор, 12 сеялкэ, 10 культиватор, 5 плуг, 2 сенокосилка ба 1 силосорезкэ заһабарилагдажа дүүргэгдээ.

Заһабарилгын эхилхэтэй хамта социалистическэ мүрысөөн үргэнөөр дэлгэрээ. Түмэршэ дархан Литвинов, токарьнууд Семенов ба Захаров, гагнуурша Фомкин, слесарьнууд Санжиханов, Ангархаев, трактористнууд Евгений Лихачев, Илларион Кобелев ба бусад үдэрэйнгөө даабариие 140—180 процент дүүргэжэ, ажалай эрхим жэшээ харуулна. Гансал заһабарилгын бэшэ, харин коллективэй бүхы хүдэлмэрилэгшэд бүгэдөөрөө социалистическэ мүрысөөндэ оролсонхой. Жэшээлхэдэ, кладовщик Николай Бобков мүрысөөндэ оролсоод, өөрынгөө тусхайта ажал дүүргэхэһээ гадна, заһабарилгын мастерскойнуудта машинанудай орохын урда тээ запасной частьнуудые, бүхэлэлгын материалнуудые бүридүүлэн суглуулха үүсхэл гаргажа, заһабарилгын хүдэлмэридэ тон ехэ туһа хүргэнэ. Уһа шэрэгшэ нүхэр Кислиницын уһа, түлишэ таһалдуулангүй, локомобилиин хүдэлмэри хангана. Мүн пеэшэн түлигшэ Домка Довидюк хадаа һүниндөө пеэшэн түлеэд, мастерскойгоо сэбэрлээд байдаг. Тиимэһээ механизаторнууд дулаан ба сэбэр гэр соо ажалладаг байна.

Узловой методээр хүдэлмэрилгэ хадаа заһабарилгын шанарые дээшэлүүлхэ хэрэгтэ угаа ехэ удхашанартай. Заһабарилгын шанарые ба машинанудай механизмуудые суглуулгын шанарые мастерскойе даагша нүхэр Лихачев, механик-контролёр нүхэр Байбородин хоёр шалгадаг юм. Заһабарилгын дүүрэхэтэй хамта бэлэн болоһон машинануудта эрхим механизаторнуудай хабаадалгатайгаар ниитын шалгалта хэдэг байнабди. Багашье дутуу дунданнуудай энэ шалгалтаар олдоо һаань машина дахинаа заһабарида табигдадаг. Станциин директор нүхэр Пахахиновай хабаадалгатайгаар МТС-эй тусхай комисси заһабарилгаһаа гараһан машина бүхэнэй бүхы механизмуудые нарин нигтаар хаража үзэдэг байна. Һайн сэгнэлтэ абаагүй тракторнууд дахинаа заһабарида оруулагдадаг. Мүн хүдөө ажахын машинанудай заһабарилгын шанар шалгахын тулада тусхай талмай бэлэдхээбди. Энэ хадаа машинанудай механизмуудые заводойнь һууряар эндэ табяад бүхы дутуу дундануудыень һайтар шалгаха арга боломжо олгоно. Хабарай полевой хүдэлмэридэ машинануудаа һайн шанартайгаар бэлэдхэхэ хэрэгтэ иимэ шалгалтанууд тон ехэ удхашанартай ба тракторнууд болон прицепной машинанудай үндэр бүтээсэтэйгээр хүдэлмэрилхэ ябадал хангаха байһаниинь лабтай.

Гадна, тракторнуудай механизмуудай голнуудые һайнаар тааруулгада, мүн базисна детальнуудые заһабарилгада илангаяа ехэ анхарал хандуулнабди. Эдэ хүдэлмэринүүдые дүүргэлгэ хадаа трактор ба машинанудай ажалай бүтээсые дээшэлүүлхэ арга боломжо олгоно. Хэрбээ энээнэй урда тээ СТЗ тракторнуудай сцеплениин муфтын гол, мүн скоростиин коробкын подшипнигууд түргэнөөр элэдэг байгаа һаа, мүнөө дээрэ дурсагдагша хүдэлмэринүүдые хэдэг болоһоной ашаар эдэ шухар детальнуудай хэрэглэмжын болзор 3—4 дахинаар һунаагдаһан байна. Байгша ондо шэнэ технологи—СТЗ-НАТИ тракторнуудай базисна детальнуудые шэнэдхэн заһабарилха хүдэлмэри бии болгообди. Энэ хүдэлмэри хэхын тула зарим приборнуудые «Сельхозснабһаа» абаһан ба заримыень өөрынгөө мастерской соо бүтээһэн байгаабди.

Энэ жэлдэ «Сельхозснабай» ба «Автотракторсбытэй» конторонууд манай МТС-ые запасной частяар, илангаяа подшипнигуудаар хүсэд хангажа шадаагүй. Тиигэбэшье, механизаторнуудай үүсхэл оролдолгын ашаар хуушан детальнууд шэнэдхэгдэн заһагдажа, дахинаа табигдана. Жэшээнь, механик-контролёр Байбородинай дурадхалай ашаар скоростиин коробконуудай роликово подшипнигуудые шэнэдхэн табиха арга хоёрдохи жэлээ хэрэглэжэ байнабди. Мүн МТМ-е даагша Лихачев роликово подшипнигуудые заһабарилха һайн метод зохёогоо. Токарь Семёнов хадаа тракторна цилиндрнүүдые точилдохо тон һайн прибор бүтээжэ, ажалай бүтээсые олон дахинаар дээшэлүүлээ. Иимэ олон жэшээнүүдые дурдажа болохо байна.

Манай МТС-эй коллективэй эбтэй эмхитэй ажал, хүдэлмэришэн бүхэнэй творческо үүсхэл хадаа машинно-тракторна паркаа амжалтатайгаар заһабарилгые, хабарай хүдэлмэридэ эрхим һайнаар бэлэдхэжэ, 1951 ондо ороохото культурануудай үндэр баян ургаса абалгые хангаха байна.

ЭБ НАЙРАМДАЛ ДАЙЕ ИЛАХА

...хан Иволгын аймагай центр... ажалшадай суглаан болобо. ...эб найрамдалай тала бариг... Бүхэсоюзна Хоёрдохи кон...циин дүнгүүд зүбшэн хэлсэг... ВКП(б)-гэй айкомой секретарь ... Цырендоржиев богонихон ...лэжэ, тус суглаае нээһэн ...

...найрамдалай тала баригша... Бүхэсоюзна Хоёрдохи конфе... ...делегат, Социалистическэ ...й Герой, Молотовой нэрэм... колхозой гэшүүн нүхэр Бу...рен Тугутович Тугутовта ...шын үгэ үгтөө. Конферен... хүдэлмэри тухай тэрэнэй ...нгы хөөрөөе суглараган ...нхаралтайгаар шагнаба.

...б найрамдалай тала бариг... Бүхэсоюзна Хоёрдохи кон...ци,—гэжэ нүхэр Тугутов үгэ ...хэлэнэ,—советскэ арадай ...но-политическэ бата бэхи ...лые, Ленин—Сталинай пар...тойрон тэрэнэй нигтаар жаг...е үшөө дахин эли тодоор ...лээ. Коммунизмын орон—ма... Эхэ орон эб найрамдалай тү...мсэлдэ сэгнэшэгүй ехэ үүргэ ... Тэрэниие бидэнэр һайса ...бди. Эб найрамдалай түлөө ...й һайн һайхан хэрэгтэ би... ...барандаа хүсэ шадалаа ба ...дабаряа үгэхэ ёһотойбди. ...эб найрамдал хэзээдэшье ... Большевистскэ партяар, ...э багша Сталинаар хүтэлбэ...һэн советскэ олонацио... ...арад бүхы дэлхэй дээрэхи ...н тайбан байдалай асари ...шэг тулгуури мүн!

...найрамдалай тала баригша... ...дэлхэйн Хоёрдохи конг... ошохо советскэ делегацида ...захяа тухай мэдээсэлые ...трын ажалшад нэгэн дуу...шаажа, бүхы советскэ ...тай өөһэдынгөө голосые нэгэдүүлбэ. Агрессиин ба хүнүүдые олоор хюдаха зэбсэг болохо атомна зэбсэгые хорихо, буу зэбсэгые хороохо, шэнэ дайе пропагандалха ябадалые шангаар хорихо, дайнай пропаганда ябуулдаг гэмтэдые зэмдэ хабаадуулха, шэнэ дай үүдхэгшэдэй список зохёохо гэһэн эрилтэнүүдые үгэ хэлээшэд бүрин дэмжэһэн байна.

Трибуна дээрэ колхозница Цындыма Цыдендашиева гарана.

—Бидэнэрэй, үнгэрэгшэ дайнай хүндэ хүшэрые бэеэрээ үзэһэн эхэнүүдэй нюдэнэй нёлбоһоной хатаагүй байхада американска дай үүдхэгшэд Корейскэ арадай-демократическа республикын газар дайдые улаан шуһаар будажа байна. Тэдэнэр ямаршье юумын урда зогсоногүй. Үбгэд, хүгшэдые, нялха хүүгэдые олоор хюдана. Хомхой хоблог харшангууд дэлхэйе улаан шуһа руу шинхаха гэжэ хүсэнэ. Теэд тэдэнэй һанал хэзээдэшье бэелүүлэгдэхэгүй. Эб найрамдалай хүсэн барагдашагүй, агрессорнүүдтэ амыень мэдүүлхэл байха. Бүхы түрүү хүн түрэлтэн эб найрамдалай илахын түлөө тэмсэнэ. Эхэ оронойнгоо аша туһада манай колхозой гэшүүд эсэшэ сусашагүйгөөр ажаллана. Бидэнэр богонихон болзор соо малай дулаан байрые барябди. Ниитынгээ ажахые бүри арбидхахын тулада үнэн зүрхэнһөө хүдэлмэрилнэбди. Дай үүдхэгшэдые захадаха хүсэн дэлхэй дээрэ бии. Эб найрамдалай түлөө арадуудай тэмсэлые манай инаг багша нүхэр Сталин толгойлно.

—Бидэнэр,—гэжэ Иволгын дунда һургуулиин багша М. Санжиева үгэеэ эхилнэ,—советскэ хүнүүд коммунистическэ обществые байгуулхын тулада асари ехэ түсэбүүдые бэелүүлжэ, дэлхэй дээрэ үзэгдөөгүй томо гидростанцинуудые ба каналнуудые барижа байнабди. Тиихэдэмнай англо-американска империалистнууд хоро шараа бусалжа, шэнэ дайе һүжэрөөхые оролдоно. Зүгөөр, дэлхэйн гурбадахи империалистическэ дайе тэдэнэй эхилээ һаань, зарим нэгэн капиталистическэ гүрэнүүд бэшэ, харин үжэжэ үмхирһэн бүхы капиталистическэ системэ өөрынгөө ухэл олохо гэжэ дай үүдхэгшэд мэдэхэ ёһотой.

ВКП(б)-гэй айкомой партийна, комсомольско ба профсоюзна организацинуудай таһагые даагша нүхэр Ананин иигэжэ мэдүүлнэ:

— Эб найрамдалай тала баригшадай Бүхэсоюзна Хоёрдохи конференци хадаа советскэ правительствын сталинска политикые манай арадай нэгэн дуугаар дэмжэһэниие эли тодоор харуулна. Советскэ Союзай олонациональна арадууд эб найрамдалай түлөө хэлбэришэгүйгөөр тэмсэнэ.

— Мүнөө бүхы советскэ арад большевистскэ партиин ба агууехэ Сталинай хүтэлбэри доро байгаалиие хубилгаха агууехэ түсэбүүдые бэелүүлжэ байна. Тэдээндэ манай республикын ажалшад хабаадалсана. Эб найрамдал бүхы дэлхэй дээрэ мандахал. Прогрессивнэ хүн түрэлтэнэй сүүдэй урда дай үүдхэгшэдэй зогсохо сагынь ойротоо, — гэжэ аймсоведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ нүхэр Бесcонова үгэ соогоо хэлэнэ.

Советскэ правительствын эб найрамдал хамгаалха политикые ба эб найрамдалай тала баригшадай Бүхэдэлхэйн Хоёрдохи конгресстэ ошохо советскэ делегацида Бүхэсоюзна конференциин үгэһэн захяае халуунаар дэмжэһэн тогтоолые тус суглаанда хабаадагшад нэгэн дуугаар абаба.

Больше-Кударын МТС-тэ

Хүдөө ажахын жэлые Больше-Кударын МТС-эй механизаторнууд һайн показательтайгаар дүүргэжэ байна. Тракторна хүдэлмэриингөө түсэбые зөөлэн хахалалгаар 100 процент дүүргээ. Энэ МТС-эй түрүү тракторна бригаданууд тракторна хүдэлмэреэр жэлэйнгээ түсэбые холо үлүүлэн дүүргэнхэй. Нүхэр Бухальцевай хүтэлбэрилдэг тракторна бригада түсэбөө 140 процент гүйсэдхөөд, 2044 килограмм горючи алмаа, нүхэр И. Воробьевой бригада — 122 процент дүүргээд, 2583 килограмм горючи алмаһан байха юм. Энэ мэтэ үндэр бүтээсэ туйлаһан тракторна бригаданууд, трактористнууд ба комбайнернууд эндэ мүн лэ олон. Тракторист Георгий Назимов «НАТИ» трактораар сезон соогоо 762 гектар элдүүрилхэтээ хамта 1260 килограмм горючи арбилаа, Дымбрыл Раднаев, Дмитрий Жарников гэгшэд ЧТЗ трактораар 700—700 гектар элдүүрилһэн байна. Тэрэшэлэн Балжан Зандалов, Григорий Кузьмин, Спиридоненко ба бусад амжалтатайгаар хүдэлмэрилнэ. Комбайнер Иван Жарников «Коммунар» комбайнаар сезон соогоо 440 гектар таряа хуряагаа. Комбайнернууд Гомбожап Доржиев, Николай Болдырев сезон соогоо 370 гектар хуряагаа. Энэ МТС-эй механизаторнуудай хүдэлмэринь һайн шанартай байдаг.

Тус МТС республика соохи түрүү МТС-үүдэй нэгэниинь болонхой. Тракторна хүдэлмэриин түсэб жэлһээ жэлдэ һайн шанартайгаар үлүүлэн дүүргэдэг. Энэ хадаа машинно-тракторна паркаа МТС-эй коллективэй жэл бүри һайн шанартайгаар заһабарилдагайнь аша мүн. Мүнөө жэлэй намар-үбэлэй заһабарилгын сезондо МТС-эй коллектив эртэнһээ бэлэдхэжэ эхилээ. «Заһабарилгын хүдэлмэридэ багахан юумэ һаад ушаруулдаг туладань бүхы хэрэгсэлээ хаража үзөөд, зүнһаа хойшо бэлэдхэжэ эхилээ һэмди» гэжэ МТС-эй директор нүхэр Дмитриев хөөрэнэ. Ахалагша механик нүхэр Поляков дефектнэ ведомость машина бүхэндэ табяад, хэрэгтэй запасной частьнуудые захижа, заримыень асаруулһан байгаа. Тракторнуудай заһабарилга бригадно-узловой методээр хэгдэнэ. Дүршэлтэй болоһон участково механигууд ба бригадирнууд узел бүриие хүтэлбэрилдэг юм. Заһабарилгын график табигданхай. Мүн мастерской ба техническэ база бэлэн болгогдоо. Прицепной машинануудые үбэлдөө заһабарилхын тула тусхай гэр бэлэдхэгдээ. Эдэнэр мүнөө тракторнуудаа заһабарилжа эхилэнхэй. 6 тракторнууд задалагдаад байна.

Техническэ талаарнь бэлэдхэхэһээ гадна, мүн механизаторнуудай ажаһуудалай условинуудые бүри һайжаруулха хэрэгтэ дирекциин зүгһөө ехэ анхарал табигдана. Тэдэнэй байха гэрнүүд бултадаа һэльбэн заһабарилагдажа дүүргэгдээ. Мүн заһабарилгын үедэ столовотой байха юм. Механизаторнуудай техническэ һуралсал, культурно-гэгээрэлэй ба политическэ-ниитын хүдэлмэри үргэнөөр ябуулагдахаар хараалагдана.

Иигэжэ намар-үбэлэй заһабарилгын сезондо тус МТС-эй коллектив һайнаар бэлэдхээд, машинануудаа заһабарилжа байна.

Е. Золтоев.

Москвада болохо бурят-монгол литературын Вечертэ бэлэдхэлгэдэ туһалхын түлөө Москвагай бүлэг уранзохёол шод Улан-Удэ ерэһэн байгаа. Тэдэнэр хэдэ хэдэн номуудые оршуулаа, редактировалаа. Зураг дээрэ: Московско поэт Владимир Замятин поэт Цэдэн Галсанов гэгшэд Бурят-Монголой советскэ поэзиин антологиие редактироважа байна.

О. Зеккиин фото.

Арад зоной гүн соо ажаллахамнай

(Передвижной театрын директор нүхэр Н. Балданотой хөөрэлдөөнһөө)

Бурят-Монголой Передвижной театр хадаа энэ оной май һарада правительствын тусхай шиидхэбэриин ёһоор бии болгогдоһон байна. Үглөөдэрһөө эхилээд түрүүшынгээ сезониие нээхэмнай. Тус сезон бидэнэй урда тон ехэ харюусалгатай зорилгонуудые табина. Бидэнэр ямар хүсэтэй, ямар перспективэтэй байһанаа түрүүшынгээ сезон соо һайнаар харуулжа, арад зоной дунда хүндэтэй ба тэдэндэ хүлеэгдэдэг болохо ёһотойбди.

Үнгэрэгшэ зунай үедэ театрымнай коллектив концертнэ 2 бригада боложо, аймагуудта гараһан байна. Тиихэдээ 14 аймагуудта 119 зүжэг-концертнүүдые харуулаа.

Бригаданууднай гансахан наада харуулгаар хүдэлмэреэ хизаарлаагүй. Түрүү артистнууд Вампилов, Николаев, Лосев, Миронов ба бусад хөөрэлдөөнүүдые, газетэ уншалгануудые үнгэргэдэг байгаа. Мүн уранһайханай самодеятельностиин хүдөөгэй коллективүүдтэ туһаламжа үзүүлэгдээ. «Уранһайханай самодеятельностиин кружогой репертуар хайшан гэжэ зохёохоб», «Пьесэ хайшан гээд табихаб», «Клубые яажа шэмэглэхэб» гэһэн ба бусад темэнүүдээр клубуудай эдэбхитэдтэй хөөрэлдөөнүүд үнгэргэгдөө. Тус бригадануудай сентябриин 1-дэ хүдөөһөө бусажа ерээ һэн.

Мүнөө жэлэйнгээ сезониие Сталинска шангай лауреат П. Павленкын «Жаргал» гэжэ пьесэ харуулалгаар эхилхэмнай. Удаа тээнь Н. Балданогой «Булагай эхиндэ» гэһэн пьесэ табигдаха юм. Тиихэдэ А. Н. Островскиин «Залинта гадар» гэжэ пьесэ репертуартамнай оруулагданхай. Гадна концертнэ 2 программа бэлэдхэнхэйбди. Эдэ бүгэдэ нилээд ехэхэн хүдэлмэри болоно. Теэд бии байгаа бүхы арга боломжонуудаа хэрэглээд байбал, үшөө ехэ юумэ туйлаха зэргэтэйбди. Бидэнэр мүнөө үеын ажабайдал тухай бэшэгдэһэн пьесэнүүдые харуулха ябадалда анхаралаа үлэмжэ ехээр хандуулха зорилготойбди.

Театрымнай коллектив 68 хүнһөө бүридэнэ. Тэдэнэй дундаһаа 3 хүн РСФСР-эй габьяата артистнууд, 3 хүн БМАССР-эй габьяата артистнууд юм. 7 хүн 18 жэлһээ дээшэ хугасаа соо сценэ дээрэ ажаллаһан байна. 17 хүн юрэнхы ба тусхай дунда һургуулитай. Иимэ бэлэдхэлтэй, дүй дүршэлтэй коллектив болбол идеологическа асуудалнуудаар ВКП(б)-гэй ЦК-гэй гаргаһан тогтоолой эрилтэнүүдые үндэр хэмжээтэйгээр бэелүүлжэ шадаха байна.

Артистнуудай политическээр урган хүмүүжэхэ ябадалда манай партийна эхин организаци ехэхэн анхарал хандуулна. 13 коммунистнуудаймнай зариманиинь «ВКП(б)-гэй түүхын Хуряангы курсые» шудалха кружогто һуралсадаг. Нүгөөдүүлынь бэеэ даан һуралсана.

Саашанхи түсэб тухайгаа тобшохоноор хэлэбэл иимэ байна. 1951 оноймнай репертуарта Г. Цыдынжаповай «Эхэ оромни», К. Симоновэй «Ондоо хүнэй һүүдэр», Х. Намсараевай «Тайшаагай ташуур», А. Корнейчугэй «Калиновая роща», Н. Балданогой «Үнэнэй түлөө» гэһэн пьесэнүүд оруулагданхай. Тэдэниие бэлэдхэлгэ мүнөө эхилжэ байна.

Декабриин эхин багаар театрнай аймагуудта гараха юм. Маршруднай Хори—Ярууна—Хэжэнгэ—Мухаршэбэр — Бичура — Кудара — Кяхта байхаар хараалагдана. Иигэжэ арад зоной гүн соо ажаллаха үүргэеэ дүүргэхэбди.

„Номые почтоор"

Бурят-Монголой «Роскниготоргын» «номые почтоор» гэжэ таһаг гансахан республика соохи уншагшадые бэшэ, мүн Советскэ Союзай олохон городууд ба деревнинүүдэй ажалшадые номуудаар хангана. Мүнөө үедэ тус таһаг 228 хүнүүдтэ, 29 организацинууд ба колхозуудта политическэ, хүдөө ажахын, уранһайханай номуудые почтоор эльгээдэг байна.

Социалистическэ ажахын элдэб һалбаринуудай хүдэлмэрилэгшэд энэ таһагһаа номуудые абажа уншадаг. Жэшээнь, «Заготпунктые» даагша Николай Андреевич Никитин (Кударо-Сомон) Мамин-Сибирягай «Приваловска миллионууд», В. Ажаевай «Москвнаһаа холо» гэхэ мэтэ номуудые почтоор абажа уншаһан байха юм.

Мүн Агын ба Усть-Ордын Бурят-Монголой национальна округуудта номуудые захижа абадаг хүнүүд олон.

Тиихэдэ Эстонско ССР-эй Тарту городһоо бурят һургуулида үзэхэород хэлэнэй учебнигые Хильда Майстс, Свердловско областиин Первоуральска городһоо, Сталинска шангай лауреат, научна хүдэлмэрилэгшэ Кошечкин Бурят-Монголой АССР-эй Конституци ба бусад номуудые захижа, почтоор абаһан байна. Сталинска областиин Артёмовск городһоо Н. Халеев бурят-монгол арадай ажабайдал тухай номуудые бүгэдынь эльгээжэ байхые хүсэһэн байха юм.

Эдеэ хоолой предприятинуудта

Республикын эдеэ хоолой промышленностиин предприятинууд алдарта ойн үдэрые эрхим амжалтануудаар угтажа байна. Куналейн, Уланай, Песчанскын тээрмэнүүд, Тарбагатайн, Заиграйн аймагуудай эдеэ хоолой комбинадууд эдеэ хоолой зүйлнүүдые үйлэдбэрилэн гаргаха жэлэйнгээ түсэбые болзорһоонь урид дүүргэнхэй.

Мүн Улан-Удын кондитерска фабрика, Бабушкинска, Городокско, Иволгын ба Сэлэнгын аймагуудай эдеэ хоолой комбинадууд элдэб янзын печеньенүүдые, прянигуудые, конфет ба карамельнүүдые элбэгээр үйлэдбэрилэн гаргажа, худалдаа наймаанай организацинуудта үгэнэ.

Кондитерска фабрика 12 мянган пакет һайндэрэй бэлэгүүдые бэлдэжэ байна.

Боксернууд—чемпионууд

Һаяхан Кемерово городһоо манай республикын боксернуудай суглуулмал команда бусажа ерэбэ. Боксоор РСФСР-эй түрүү һуури эзэлэлгын зональна мүрысөөндэ Красноярска, Алтайска, Хабаровска хизаарнуудай, Кемеровскэ, Томско, Омско, Читинскэ областьнуудай ба БМАССР-эй команданууд хабаадаа.

БМАССР-эй команда энэ мүрысөөндэ 2 дохи һуури эзэлээ.

Боксёрнууд Николаев ба Самсонов хоёр түрүү һуури эзэлжэ, боксоор Сибириин ба Востогой чемпионой нэрэ зэргэдэ хүртэбэ.

А. Я. Вышинский пресс-конференци дээрэ үгэ хэлэбэ

НЬЮ-ЙОРК, октябриин 30. (ТАСС). Пресс-конференци дээрэ мүнөөдэр үгэ хэлэхэ зуураа, ООН-эй Генеральна Ассамблейн сесси дээрэхи советскэ делегациин толгойлогшо А. Я. Вышинский хадаа хэрбээ США Генеральна Ассамблейдэ өөрынгөө һанал бодолые баагаар абхуулхые оролдожо, ООН-эй генеральна секретариин тушаалда Трюгве Лин байха болзорые хуулита бэшээр һунаахые баалаа һаань, Советскэ Союз Генеральна Ассамблейн ябуулгануудые хуулита гэжэ мэдэрхэгүй ба Трюгве Лие генеральна секретарь гэжэ тоолохогүй байна гэжэ мэдүүлбэ.

Венгерскэ арадай республикын Президиумэй Указ

БУДАПЕШТ, октябриин 30. (ТАСС). Ноябриин 7-е гүрэнэй һайндэр гэжэ соносхохо тухай Венгерскэ арадай республикын Президиумэй Указ үсэгэлдэр тусхай мэдээсэл дотор тунхаглагдаа.

Указ доторнь иигэжэ хэлэгдэнэ: «Агууехэ Октябрьска социалистическэ революциин ой мүн лэ венгерскэ арадай һайндэр болоно. Ноябриин 7 хадаа венгерскэ арадташье илалтата социализмын, ажалшадай уласхоорондын һанал нэгэдэлгын, сүлөөлэгшэ Советскэ Союзда ба агууехэ Сталинда баяр баясхалангай һайндэр мүн».

Хитад дотор Стокгольмско Уряада 204 миллион гаран хүн гараа табяа

ПЕКИН, ноябриин 1. (ТАСС). Синьхуа агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор, Хитад дотор Стокгольмско Уряада 204.489.172 хүн гараа табяа.

Итальянска ажалшадай илалта

РИМ, октябриин 27. (ТАСС). Профсоюзуудай ба промышленнигуудай конференциин хоорондо 20 һара үргэлжэлһэн удаан хэлсээнүүдэй һүүлээр, Италиин текстильнэ промышленностиин 500 мянган ажалшадай ажалай коллективнэ договор баталха тухай хэлсээн туйлагдаа.

Ээдэй арсалта хэжэ үргэлжэлөө һаань текстильщигүүдэй бухэ итальянска забастовко октябриин 26-да соносхогдохо гэжэ профсоюзуудай мэдүүлһэнэй һүүлээр, предпринимательнууд хэлсээ хэхэ болоһон байна.

Договорой шэнэ проект хадаа текстильнэ промышленностиин ажалшад 12 үдэрэй түлөөһэтэ амаралтатай байха ба бусад мэргэжэлэй ажалшадай туйлаһан зарим условинуудые эдлэхэ эрхэтэй гэжэ түрүүшынхеэ мэдэрнэ. Хэһэн ажалай зэргээр түлэхэ гурим ба хүгшэн ажалшадые тэдхэхэ тушаа предпринимательнууд зарим буулта хэһэн байна.

Американска арад эб найрамдал хүсэнэ

НЬЮ-ЙОРК, октябриин 31. (ТАСС). Гүрэнэй департаментын абадаг корреспонденци тухай Юнайтед Пресс агентствын вашингтонско корреспондентын мэдээсэл хадаа американска арад эб найрамдалые хүсэнэ гэжэ гэршэлнэ. Гүрэнэй департамент хадаа Холбоото Штадуудай гадаадын политика тушаа асуудалаар һара соо 20 мянга шахуу бэшэгүүдые американецуудһаа абадаг юм гэжэ мэдээсэл сооньхэлэгдэнэ. «Эдэ бэшэгүүдэй олонхинь—гэжэ мэдээсэл соо хэлэгдэнэ,—эб найрамдалда үнэхөөр этигэһэн этигэлые харуулна. Хүйтэн дайн болюулхын түлөө Сталин, Трумэн хоёрой уулзалга эмхидхэхые олохон бэшэгүүд уряална. Зарим бэшэгүүд өөһэдынгөө шиидхэбэринүүдые дурадхана».

ООН-эй Генеральна Ассамблейн 5-дахи сесс

ПОЛИТИЧЕСКЭ КОМИТЕДЭЙ ЗАСЕДАНИ

НЬЮ-ЙОРК, октябриин 28. (ТАСС). «Шэнэ дайнай аюулые зайлуулха тухай ба арадуудай аюулгүй байха ябадал болон эб найрамдал бэхижүүлхэ тухай декларациие» зүбшэн хэлсэлгэ политическэ комитедэй заседани дээрэ үргэлжэлөө. Советскэ Союзай делегациин толгойлогшо А. Я. Вышинский үгэ хэлэжэ, тэрэниие бүхы зал угаа ехэ анхаралтайгаар сонособо.

Шэнэ дайнай аюулые зайлуулха тухай ба арадуудай аюулгүй байха ябадал болон эб найрамдалые бэхижүүлхэ тухай Советскэ Союзай делегациин табиһан декларациин проектые зүбшэн хэлсэлгэһээ зайсаха гэжэ политическэ комитедэй зарим хубиин ехээр оролдоһон болобошье, энэ һэдэлгэнь бүтэжэ үгөөгүй гэжэ А. Я. Вышинский өөрынгөө үгын эхиндэ тэмдэглэбэ. Советскэ Союзай делегациин үүсхэл хадаа тус асуудалаар өөһэдынгөө проектнүүдые оруулан, энээн тушаа алхам хэхыень зарим делегадуудые баалаһан байна.

Зүбшэн хэлсэгдэжэ байгаа декларациин дайсадай хэлэһэн үгын онсо зүйлынь юуб гэхэдэ, тэдэнэр баримтануудые хазагайруулха зэргээр советскэ делегациин дурадхалнуудые ба тэрээнтэй хамта советскэ гадаадын политикые али болохоор гутаан доромжолхые һэдэһэн байна. Энэ талаар США-гэй түлөөлэгшэ Остин илангаяа ехээр оролдоо гэжэ А. Я. Вышинский тэмдэглэбэ.

Советскэ Союзай делегациин толгойлогшо хадаа декларациин советскэ проектын гол принципүүдые үшөө дахин харуулһан ба советскэ дурадхалнуудые буруушаагшадай шүүмжэлэлэй буруу байһаниие элирүүлһэн байна.

Дайнай хойто тээхи жэлнүүдтэ агууехэ державануудай хэһэн бүхы хөөрэлдөөнүүд ямаршье дүнгүүдые үгөөгүй гэжэ батлаһан Австралиин түлөөлэгшэ Спендер хадаа баримтануудые бузар муухайгаар хазагайруулаа гэжэ А. Я. Вышинский элирүүлбэ.

Москвада 1947 ондо ба Парижда 1949 ондо болоһон гадаадын хэрэгүүдэй министрнүүдэй Советэй сессинүүд дээрэ туйлагдаһан хэдэ хэдэн хэлсээнүүдые Вышинский тоолобо. Гэбэшье, эдэ бүхы хэлсээнүүдэй бэелэлтые Холбоото Штадууд, Англи ба Франци эблэжэ, тэдэнэр Германиие хахалха ба өөрынгөө уласхоорондын уялгануудые эбдэхэ замда ороһон байна. Спендерэй энэ баталалгын худал хуурмаг байһаниие харуулһан бусад баримтануудые Вышинский дурдаба.

Холбоото Штадуудай, Великобританиин ба англо-американска блогой бусад оронуудай түлөөлэгшэд атомна зэбсэг хорихо тухай ба энэ хорилто бэелүүлхэ ябадалда уласхоорондын нарин хатуу хиналта тогтоохо тухай декларациин советскэ проект дотор хэлэгдэһэн дурадхалые жадаар угтаа. Атомна энергидэ уласхоорондын хиналта эмхидхэхэ американска түсэб хадаа гүрэнүүдэй суверенитедые ... дэхэ ба атомна энергиин бүхы ... лэдбэриие американска моно... нуудай интересүүдтэ мэдээтэй ... гохо гэһэн удхатай гэжэ Вы... ский харуулба.

Стокгольмско уряае шүүмж... шэд тушаа хэлэхэ зуураа, С... эй делегациин толгойлогшо ... бол эдэ шүүмжэлэгшэд Стокго... ско уряагай асари ехэ морал... политическэ удхашанарые бага... жа шадахабди гэжэ һанана ... зааба. Энэ уряае олон зуу... миллион хүнүүд дэмжээ гэжэ ... тэмдэглэбэ. Комитедэй засе... дээрэ Стокгольмско уряада ... толһон ябадал хадаа энэ доку... тын угаа ехэ хүсэн тухай ба ... найрамдалай тала баригш... имагта ехэ нүлөөн тухай гэрш... гэжэ Вышинский хэлэбэ.

1950—51 онуудта агууехэ ... жавануудай зэбсэгтэ хүсэн... гурбанай нэгэ хубяар хорооо... хай советскэ дурадхалнуудые ... руушааһан баримтанууд ... А. Я. Вышинский хэлэбэ.

Табан державануудай пакт ... талхые уряалан, Советскэ Со... делегациин толгойлогшо ... мэдүүлбэ: иимэ пакт хадаа ... хоорондын этигэл найдабари ... болгохо хараа бодолһоо ... үзэбэл, олониитын-полити... угаа ехэ удхашанартай байха ... лоно.

КОРЕЯДЭХИ СОБЫТИНУУД

Корейскэ арадай-демократическа республикын Арадай армиин Главна командованиин мэдээсэл

Бүхы фронтнууд дээрэ Арадай армиин частьнууд дайсанда эсэргүү хатуу шанга байлдаануудые ябуулаа гэжэ Корейскэ арадай-демократическа республикын Арадай армиин Главна командованиин октябриин 31-дэ дамжуулһан мэдээсэл соо хэлэгдэнэ:

Чхосань (Содзан) райондо Арадай армиин частьнуудай амжалтата ябуулгануудай ашаар, дайсан Оньчжон (Уньсинь уезд) шэглэн сухаряа.

Октябриин 28-да, Хичхониин (Кисен) райондо добтолжо байгаа дайсан хадаа Арадай армиин шанга операцинуудай эсэстэ ехэ гээлтэ хоролтодо орожо, бүрин бүһэлэгдэхэ болоходоо, Ионбень (Нейхен) ба Пхарвон (Хацини) шэглэн сухариба.

Октябриин 27 ба 28-да, Хамхынай (Канко) хойно болоһон байлдаануудта дайсанай 350 солдадууд ба офицернүүд алагдаһан, шархатаһан ба плендэ абтаһан байна. Арадай армиин частьнууд олон тоото буу зэбсэгүүд ба һомо хэрэгсэлнүүдые абаа.

Гэхэтэй хамта дайсанаар эзэлэгдэһэн районуудта партизанска хүдэлөөн үргэнөөр дэлгэржэ байна. Тхябяксан, Каннын (Корйо), Самчхок (Сансиоку) ба бусад районуудта партизанууд дайсанай штабуудта добтолго хэнэ, тэрэнэй коммуникацинуудые эбдэнэ.

* * *

Бүхы фронтнууд дээрэ Арадай армиин сэрэгүүд добтолжо байгаа американска ба урда корейскэ сэрэгүүдтэ эсэргүү хамгаалгын эдэбхитэ байлдаануудые ябуулаа гэжэ Корейскэ арадай-демократическа республикын Арадай армиин Главна командованиин ноябриин 1-дэ дамжуулһан мэдээсэл соо хэлэгдэнэ.

Пхеньянай хойто ба зүүн-хо... районуудта Арадай армиин с... гүүд эрид контрсохилтонуу... ашаар, дайсанда ехэ гээлтэ хо... тонуудые ушаруулаа. Эдэ ... даануудта Арадай армиин ча... нууд дайсанай 1000 гаран со... дууд ба офицернүүдые пле... абаа. Элдэб калибрын 52 ехэ ... нууд ба миномёдууд, 40 пуле... 400 гаран винтовконууд ба ... мадууд, 220 автомашина, 5... диостанци ба сэрэгэй бусад ... зөөри абтаа. Байлдаанай ... дээрэ дайсанай 400 гаран ... алагдаба.

Ябган сэрэгэй шэнэ хүсэн... ба танкнуудые дайсан байлда... оруулна. Байлдаанууд үргэл... һөөр.

Зүүн эрье дээрэ Хамх... (Канко) хойно Арадай ар... частьнууд дайсанай добто... зогсообо.

Болгаро-турецкэ хилые турецкэ засагаархид хаана

СОФИЯ, октябриин 31. (ТАСС). Болгарска телеграфна агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор, «Работническо дело» газетэ иигэжэ бэшэнэ:

Турецкэ засагаархид хадаа Болгариһаа хэдэн мянгаад турогуудай нүүжэ ошохыень аргагүй болгобо. Ушарынь, тэдэнэр хадаа эд зөөриеэ худалдаха, хүдэлмэреэ хаяха ба хүдэлхэ эд зөөриеэ Турци руу абаашахыень идхаад, тэдэ турогуудые мэхэлһэн байна.

Турецкэ засагаархид эдэ турогуудай ошоходонь хилые мүнөө хүрэтэр ямар ушарһаа хаалтатай байлгаһаар бэ?..

Уласхоорондын договорнууд ба хэлсээнүүдһээ, жэшээлхэдэ, Турциһаа Болгари руу ба Болгариһаа Турци руу эмиграци хэхэ тухай хэлсээнһээ эшэ үндэһэтэй уялгануудые үнэн сэхээр бэелүүлхэ тухай бодожо үзэхэ ёһотой.

Анкарска зонхилогшод хадаа турецкэ уг гарбалтай хүнүүдэй ажабайдал ба хуби заяан тушаа хайхарамжагүйгөөр хандадаг ябадалаа дары зогсоохо, Болгариин арадай республикада ба болгарска арадта эсэргүү хорото ябуулгануудта дары эсэс табиха, Болгариһаа эхэ орондоо һайн дураараа ба хуулита ёһоор нүүн ошожо байгаа турогуудта хилээ дары нээжэ, тэдэниие угтан абаха ёһотой,

Баруунгерманска хүлһэнэй армиин командна тушаалнуудта урдын гитлеровскэ генералнууд томилогдобо

БЕРЛИН, октябриин 26. (ТАСС). «Гамбургер Фрейе Пресс» газетын хэлэһэниие дурдажа, АДН агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор, Гейдельбергдэхи американска главна штаб хадаа урдын гитлеровскэ армиин генералнууд Густав Ван Верст, Герхард Марцик, Шлибен, Пауль Мальман гэгшэдые ба агаарай сэрэгэй хүсэнүүдэй урдын үшөө нэгэ генералые баруун германска хүлһэнэй соединенинүүдэй командирнуудаар томилбо. Газетын мэдээсэһэнэй ёһоор, хүлһэнэй армиин командирнууд, мүн тэдэнэй сэрэгүүд хадаа Гейдельбергдэхи американска армиин главна штабта сэхэ мэдээтэй байна, тэдэнэр хэзээ бүхэндэ сэрэгэй бэлэн байдалда байха ёһотой. Американска зонодо бүридүүлэгдэһэн хүлһэнэй сэрэгүүд мүнөө үедэ 30 мянган хүнтэй байна, тэдэнэй 60 процентнь кадрова солдадууд юм. Сэрэгэй һуралсалай талаар үдэр бүри хэхэ занятинуудай түсэбтэ ябган сэрэгэй буу зэбсэгүүдые ба танкнуудые, газарай топографи ба англи хэлэ шудалалга гол һуури эзэлнэ.

Японско полици демонстрантнуудые буудана

ПРАГА, октябриин 31. (ТАСС). Токиоһоо Телепресс агентствын токийско корреспондентын мэдээсэһэнэй ёһоор, 18 хүдэлмэришэд-эдэбхитэдые хүдэлмэриһөөнь гаргаһан ябадалда эсэргүү протестын демонстрациие японско полици буудаа, тиихэдэ «Денгиося» электростанциин хүдэлмэришэн Акио Ямагиси хүндөөр шархатагдаа.

300 хүнһөө бүридэһэн полициин батальон демонстрацида добтолбо. Хүдэлмэришэд-эдэбхитэдэй хүдэлмэриһөөн олоороо гаргагдаһан ябадалда эсэргүү тэмсэл боложо байгаа олохон районуудта полициин батальонууд эльгээгдээ.

Октябриин 28-да Токиогой дэргэдэхи Кейсей гэжэ түмэр замай линиин 26 хүдэлмэришэд арестовалагдаа. Американецуудай хиналта доро байдаг «Симомаруко» заводой хүдэлмэришэдэй дунда арестнууд тэрэшэлэн хэгдээ. Энэ заводой 23 хүдэлмэришэд энээнэй урда тээ арестовалагдаһан юм.

Порто-Рикодо антиамериканска восстани болоо

НЬЮ-ЙОРК, октябриин ... (ТАСС). Антиамериканска восс... ни бүхы арал дээрэ дэлгэрээ ... Порто-Рикоһоо абтаһан һу... мэдээсэлнүүд хэлэнэ.

Хаюя городто хатуу шанга ... лалдаанууд боложо байна. ... Хуанһаа Ассошиэйтед П... агентствын корреспондентын ... жуулһанай ёһоор, америка... зэбсэгтэ хүсэнүүдэй командо... танкнуудаар, пулемёдуудаар ... танк буудаха буунуудаар зэ... лэгдэһэн хоёр рото солдаду... Хаюя город руу эльгээбэ. Ма... Наранхито, Арройо ба Кебр... льяс гэжэ газарнуудта тэмсэл ... гэлжэлһөөр. Тэндэ восстани х... националистнууд полициин уп... лениие эзэлжэ абахые һэдэнэ, ... дэлөөндэ 2 мянга шахуу наци... листнууд хабаадажа байна ... сэрэгэй засагаархид баталан ... дүүлнэ.

Порто-Рикогой губерн... Муньос Марин хадаа национа... тическэ партиин түрүүлэгшэ ... бису Кампос гэгшые арестов... тухай захиралта үгэбэ. Кампос... даа тэрэнэй гэрые бүһэлһэн ... циинхидтэ эсэргүүсэлгэ үзүү... үргэлжэлһөөр. Националист... элитэ ударидагшад Бланку К... лео ба Хуан Падилья гэгш... полици арестовалаа.

Французска хүдэлмэришэд гадаадын инспекторнуудые заводуудһаа намнана

ПАРИЖ, октябриин 31. (ТАС... Тарб городһоо (Дээдэ Пире... «Юманите» газетын корреспон... тын мэдээсэһэнэй ёһоор, «Ш... ропнери—де Пиренс» гэжэ ко... нэ заводой хүдэлмэришэд тус ... водые шалгахаар ерэһэн франц... ска сэрэгэй инженернүүдые ... предприятиһаа намнаба.

Харюусалгатай редактор... орлогшо Ц. Б. БУДАЕ...

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора—23, заместителя редактора—7-85, отв. секретаря—3-23. Отделов партийной жизни, культуры и быта—4-52, сельскохозяйственного и промышленности—6-84, иност. информации и писем—6-84. Для междугородных переговоров—16.

Н—02421. Типография Управления полиграфической промышленности, издательств и книжной торговли при Совете Министров БМАССР. Тираж 10.000.